

V nedeljo so v Kranju odprli XV. novoletni sejem. Na veliko zadovoljstvo razstavljalcev, ki prodajajo blago z 2- do 60-odstotnim popustom, si ga je prvi dan ogledalo okrog 12.000 obiskovalcev. — Foto: F. Perdan

Leto XXVII. Številka 96

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin — Izdaja CP Glas Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, torek, 17. 12. 1974

Cena: 1 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Smučarji začeli

Smučarska sezona se je kljub pomanjkanju snega v Sloveniji v nedeljo uradno začela. Na startu so bili smučarji vseh treh disciplin. Najbolj živahno je bilo nedvomno na Pokljuki. Okoli 250 tekačev in tekačic se je pomerilo v spominskem tekmovanju padlih borcev Prešernovega bataljona. Minuli vikend je bil pravi praznik tekačev, saj so šli v Kranjski dolini na Pokljuki v smučino vsi tekači od pionirjev do članov, hkrati pa so tekmovali tudi novinarji, opazili pa smo tudi več rekreativnih smučarjev, ki so napravili prve kilometre vadbe za razna množična rekreativna tekmovanja. Priveditev pa je kronala še lepa sončna nedelja ter odlična organizacija TVD Partizana Gorje pod vodstvom Lovra Zemve. Filip Kalan je znova dokazal da je trenutno naš najboljši reprezentant. Močno za petami mu je Kranjčan Maks Jelenc, ki je imel tokrat smolo na progi, saj je zlomil smučko in kljub temu zasedel odlično drugo mesto. Med članicami je bila najboljša Milena Kordež (Triglav), med ekipami pa Partizan Gorje pred Triglavom.

Skakalci so merili moči na obeh poključskih skakalnicah. Udeležba je bila dobra. Kot že po tradiciji so bili najštevilnejše zastopani naši štirje najmočnejši centri Ljubljana, Kranj, Jesenice in Logatec. Kvaliteta skokov je bila v primerjavi s prvim tekmovanjem letošnje sezone pred 14 dnevi precej boljša, čeprav še ne takšna, kot bi morala biti, glede na to, da sta skakalnici na Pokljuki že več kot mesec dni uporabni za vadbo. Naši najboljši skakalci pa so te dni na treningu v Seefeldu (Avstrija), kjer so imeli v nedeljo drugo izbirno tekmovanje za nastop na Intersport turneji med novoletnimi prazniki. Tokrat je zmagal Kranjčan Norčič (na prvi tekmi je bil najboljši Stefančič), presepetil pa je kombinatorec Gorjanc, ki je bil tretji. Sploh pa je forma naših reprezentantov v skokih dober teden pred prvimi mednarodnimi nastopi še dokaj nestabilna zaradi pomanjkanja skokov na snegu. Večini bi zelo koristil najmanj enotedenski trening na 50-m skakalnici na Pokljuki, šele nato naj bi odšli na večje naprave v tujino.

Alpski tekmovalci (mladinci) so se zbrali na Soriški planini, medtem ko najboljši člani že nastopajo v inozemstvu na FIS prireditvah. J. Javornik

Kranj, 16. decembra — Sekretar medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko Martin Košir je danes popoldne sklical peto sejo medobčinskega sveta ZK Kranj. Člani so najprej obravnavali problematiko na področju službe zaposlovanja na Gorenjskem. Zaradi odhoda na novo delovno dolžnost v Beograd pa so nato razrešili dosedanjega sekretarja medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko Martina Koširja.

STOLETNICA PIHALNEGA ORKESTRA JESENŠKIH ŽELAZARJEV — S slavnostnim koncertom in podelitvijo priznanj godbenikom in godbi so v petek zvečer v gledališču Tone Čufar na Jesenicah slovesno proslavili 100. obletnico delovanja pihalnega orkestra jeseniških železarjev. Pokrovitelja slavnosti sta bila predsednik občinske skupščine Jesenice Slavko Osredkar in glavni direktor jeseniške železarne mag. Peter Kunc. Jeseniška godba na pihala je bila ustanovljena leta 1874 na pobudo Nikolaja Bernarda, rojenega 1849 v Bohinju. Jeseniška godba je bila prva godba na Gorenjskem. Danes igrajo jeseniški železarji pod taktirko glavnega dirigenta Rada Kleča in njegovega namestnika Julija Sorga. Koliko prostega časa zahteva sodelovanje pri godbi, pove podatek, da imajo jeseniški godbeniki letno okrog 95 dveurnih godbenih vaj in povprečno 48 javnih nastopov. (jk) — Foto: F. Perdan

Za novega sekretarja medobčinskega sveta so izvolili dosedanjega sekretarja komiteja občinske konference zveze komunistov Jesenice 46-letnega Ludvika Kežarja. Za novega sekretarja komiteja občinske konference zveze komunistov Jesenice so evidentirali inž. Marijo Zupančič-Vičar.

Slabša sezona

Zbrani podatki kažejo, da so v radovljiški občini od januarja do konca septembra zabeležili manjši oziroma slabši turistični promet kot v enakem obdobju lani. Zmanjšalo se je predvsem število prenočitev tujih gostov (za 13 odstotkov), medtem ko se je domaći turistični promet povečal za 16 odstotkov. Najbolj se je zmanjšal turistični promet v občini na območju Radovljice (19%), na območju Bleda (13%) in v Bohinju za 6 odstotkov. Sicer pa so največji padec zabeležili v hotelih in kampih.

V občini so do konca septembra zabeležili prek 216.000 gostov ali za 1 odstotek manj kot lani ta čas. Domačih gostov je bilo 114.725 (16% več), tujih pa 101.683 (15% manj). Prenočitev so zabeležili 866.728 (3% manj). Pri domačih gostih so zabeležili 351.372 prenočitev (16% več), pri tujih pa 515.356 (13% manj).

Vzroke za slabši turistični promet v letošnjem v primerjavi z minulim devetmesečnim obdobjem v občini je treba iskati pri povečanih življenjskih stroških, podražitvah prometa, povečanju cen gostinskim storitvam, pri nazadovanju gradnje turističnih in infrastrukturnih objektov in ne nazadnje tudi pri izredno kratki kopalni sezoni.

Podobno kot so podatki za radovljiško občino so tudi za nekatere druge turistične kraje v Sloveniji. Tako so na primer precej manj prenočitev zabeležili tudi v nekaterih obmorskih turističnih krajih (Piran).

Za zadnje tri mesece tega leta primerljani podatki o turističnem prometu v radovljiški občini ne odstopajo preveč v primerjavi z minulim letom. Tako so na primer na Bledu s sedanjim obiskom in prenočitvami kar zadovoljni. Želijo pa si seveda snega, saj so pripravljani na začetek zimske turistične sezone. A. Ž.

V Polikemu tudi trgovina

Devetim podjetjem v sestavljeni organizaciji združenega dela Polikem, ki je bila ustanovljena v začetku julija letos, so se minuli teden pridružile še nekatere trgovske organizacije. Samoupravni sporazum o pridružitvi k združenemu podjetju kemije, gume in plastike so podpisale delovne organizacije veletrgovina Astra, trgovsko podjetje s kemično-tehničnim blagom Chemo, zastopstvo inozemskih firm Kemija-impex, Sermin iz Kopra in kemična tovarna Arbo.

V tem združenem podjetju je tako danes prek 8600 zaposlenih. Do polletja letos so ta podjetja ustvarila blizu 3 milijarde novih dinarjev celotnega dohodka, do konca leta pa računajo, da bodo presegle 7 milijard novih dinarjev.

Na nedavni tiskovni konferenci so predstavniki te sestavljene or-

ganizacije združenega dela povedali, da je v programu Polikema, da postane nosilec organske kemijske dejavnosti v Sloveniji. Zato pravijo, da bodo tudi v prihodnje »vrata« vsem, ki bi želeli sodelovati v njej, odprta. Predvsem nameravajo postopoma uvajati nove predelovalne zmogljivosti, povečati izvoz in zapolniti nekatere praznine, ki se že vrsto let v Sloveniji pojavljajo na področju organske kemije. Povedali so tudi, da Polikem ni zaprta organizacija združenega dela in bo že v kratkem segla tudi prek meja republike Slovenije. Tako se bodo na primer do konca leta vključili v združeno podjetje prek Save Kranj še kombinat gume in obuče Vulkan Niš, industrija gume Ruma, tovarna pozamenterije in plastičnih mas Totra Ljubljana, kemična tovarna Moste in kranjska Puškarna. A. Ž.

Naročnik:

Sklicana 3. seja CK ZKS

Na tretji seji CK ZKS, ki je sklicana za ponedeljek, 23. decembra, bo na dnevnem redu izpolnjevanje nalog komunistov pri uresničevanju ustave ter razprava in sklepanje o predlogu poslovnika CK ZKS in njegovih organov. Sejo sklicuje predsednik France Popit.

Več novosti v resoluciji

Izvršni svet SRS je konec tedna obravnaval predlog resolucije o družbenoekonomskih nalogah v letu 1975. Predlog naj bi skupščina sprejela 25. decembra.

Razpravljali je tudi o podaljšanju rokov za določitev stopenj in osnov davka. Določene morajo biti do 28. februarja prihodnje leto.

Sprejel je tudi sklep o dodelitvi posojila občinskimi skupščinam: Ajdovščina, Hrastnik, Litija, Slovenj Gradec in Ravne na Koroškem.

Odličja

22. december

V Murski Soboti je bila v soboto sklepna prirediteljska republiškega tekmovanja Odličje 22. december. Odličje je že drugič osvojila občinska konferenca ZSMS Murska Sobota in soboška garnizija JLA. Drugo mesto je zasedla mladina občine Ljubljana Bežigrad in tamkajšnja vojašnica Ljuba Šercerja, tretje mesto pa je pripadlo postojnski mladini in vojakom.

Razvoj SFRJ v letu 1975

ZIS je v soboto pod predstvom Djemala Bijedića sprejel predlog resolucije o osnovah skupne politike gospodarskega in socialnega razvoja Jugoslavije v letu 1975, in sicer na osnovi soglasij vseh odborov zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ in predstavnikov ZIS.

7000 novih članov

Na sobotni seji predsedstva CK ZK Kosova so ugotovili, da so v zadnjih dveh letih sprejeli v organizacijo 7000 novih članov. Tudi učinkovitost, borbenost in akcijska enotnost se je v tem času zelo povečala.

Mladina protestirala

Več kot tri tisoč celjskih srednješolcev in studentov se je v petek dopoldne zbralo na Trgu revolucije, kjer so protestirali proti nacionalnemu zatiranju koroških Slovencev v Avstriji.

Celjska mladina je zahtevala odpravo nacionalnega, političnega in ekonomskega zatiranja koroških Slovencev in pozvala občane, da poudarijo slovensko. Z zborovanja so poslali protestno pismo avstrijskemu konzulatu v Ljubljani.

Nov paviljon za otroke

Rdeči križ Slovenije ter občine Grosuplje, Litija, Novo mesto, Trbovlje in Velenje so podpisali samoupravni sporazum o gradnji novega paviljona za letovanje otrok v mladinskem zdravilišču na Debelem rtiču.

V paviljonu montažnega tipa bo naenkrat lahko letovalo 120 do 150 otrok. Nared pa bo do prihodnjega poletja.

Prebivalci Dražgoš in občani škofjeloške občine se te dni mrzlično pripravljajo na praznovanje obletnice legendarne dražgoške bitke ter loškega občinskega praznika. Letos je bila položena asfaltna prevleka na cestni odsek, ki povezuje Dražgoše z Rudnom in Selško dolino, pred dnevi pa so delavci Cestnega podjetja Kranj začeli urejati tudi prometno žilo Kropa—Jamnik—Dražgoše. Obiskovalci, ki se bodo udeležili svečanosti in manifestacij v začetku januarja v prijazni vasi v selških hribih, tako ne bodo imeli težav povzpeti se do Dražgoš. — Foto: F. Debeljak

Podpora uvajanju celodnevne šole

Izvršni odbor republiške konference SZDL Slovenije je na četrtkovi seji pod predsedstvom Milana Kučana odločno podprl akcijo za postopno uvajanje celodnevne šole v Sloveniji. V stališčih, ki so jih sprejeli, so opredelili naloge družbenopolitičnih organizacij in strokovnih organov v tej akciji. Med drugim so se odločili za ustanovitev koordinacijskega telesa, ki bo akcijo spremljal in jo usmerjal.

V razpravi so govorniki poudarili, da je akcija dobro zasnovana, premalo pa so poskrbeli za obveščanje. Prav slabo informiranje je vzrok za

Kviz v počastitev dneva JLA

V soboto je bil v Škofji Loki v počastitev praznika JLA občinski taborniški kviz. Na njem so sodelovali taborniki odredov »Svobodni Kamnitnik« iz Škofje Loke, »Zeleni Žirk« iz Žirov, »Ivan Tavčar« iz Gorenje vasi, »Sorško polje« s Trate ter »Selški odred« iz Železnikov. Vsaka od omenjenih petih tekmovalnih skupin je štela tri člane. V njej so bili po ena čebelica ali medvedek (starost do 14 let), po ena tabornica ali tabornik (14 do 18 let) ter po ena klubovka ali klubovec (prek 18 let). Člani ekip so morali odgovarjati na vprašanja iz zgodovine taborništvaja pri nas, pravil taborniških mnogobojev, topografije ter zgodovine NOB v Sloveniji. Poleg teh sta bili pripravljene še dve prosti temi, za katerih naslove so tekmovalci zvedeli na sami prireditvi. To so bila vprašanja o ljubljanski dvorani Tivoli ter športnih tekmovanjih in koncertnih prireditvah v njej ter o radijskih oddajah.

Zmagali so taborniki iz Škofje Loke (450 točk), pred Žirovci (400), taborniki iz Železnikov (300), Gorenje vasi (120) in Trate (100 točk).

Obiskovalce sta na prireditvi zabavala taborniška ansambla iz Železnikov in Trate, gledalci pa so se lahko pomerili med seboj tudi v dveh nagradnih tekmovanjih.

Taborniški kviz, ki ga je pod pokroviteljstvom tovarne LTH pripravil odred Svobodnega Kamnitnika, bo zaradi velikega zanimanja med tekmovalci in gledalci postal tradicionalen! -jg

Priznanja za dolgoletno delo

Konec prejšnjega tedna so na prisrčni slovesnosti v telovadnici vrteca Janina v Kranju podelili delavkam Vzgojno-varstvenega zavoda Kranj nagrade in priznanja za dvajsetletno in desetletno službovanje v prosvetni službi.

Prvi vrtec je bil v kranjski občini ustanovljen pred sedemindvajsetimi leti. To je bil vrtec Tugo Vidmar, sledili pa so mu nato še vrtec Tatjane Odrove, Ivo Slavec-Jokl in drugi. Medtem ko so se prejšnja leta vrteci v kranjski občini le počasi odpirali, na vsakih pet let morda, pa se zadnja leta zaradi velikih potreb in s pomočjo samopripravek občanov in delovnih

odpore proti celodnevni šoli s strani staršev in s strani šolnikov. Starši se bojijo, da bodo otroci v razredih od jutra do večera in bodo odtegnjeni družinskemu življenju. Šolniki pa pobude niso pozdravili v strahu, da jim bo nova oblika šole prinesla nove obveznosti in dodatne obremenitve.

Na seji so poudarili, da bodo otroci v šoli osem ur — od 8. do 16. ure — in se bodo v tem času tudi naučili vse, kar je potrebno za nov šolski dan. S tem pa bodo stare razbremenili pomoči pri učenju in nalogah in ves čas, ko bodo doma, bodo otroci prosti. Torej več kot doslej, ko se je delo z domačimi nalogami in z učenjem pogosto zavleklo do poznih večernih ur.

Na uvajanje celodnevne šole bo treba prehajati postopoma. S 1. februarjem prihodnjega leta bo na nov sistem prešlo pet šol, z novim šolskim letom pa naj bi se njihovo število nekajkrat povečalo. Pri tem je treba paziti, da nove oblike šole ne bodo uvajali le v bolj razvitih občinah in bi se s tem razlike med razvitimi in manj razvitimi območji še povečevale.

V nadaljevanju seje so člani izvršnega odbora obravnavali osnutka družbenih dogovorov. Eden zajema temeljna načela dogovarjanja na področju splošne in skupne porabe, drugi pa dogovarjanje o razmerjih in obveznostih za leto 1975. Razprava je izražala prizadevanja, da bi realno planirali in zagotovili realizacijo osnovnih nalog, ki izvirajo iz resolucije. Predlagano je bilo, da bi najprej sprejeli družbeni dogovor, ki opredeljuje obveznosti za leto 1975, medtem ko bi za splošni družbeni dogovor pustili časovno možnost, da ga izpopolnijo.

Na seji so obravnavali tudi zasnove programov samoupravnih interesnih skupnosti in se med drugim zavzeli za oblikovanje prioritet, za programiranje in skrajno racionalizacijo gradenj.

Razpravo na seji so sklenili s podporo osnutka zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč. Podprli so tudi predlog, da se zbiranje pomoči za Kozjansko uredi s posebnim družbenim dogovorom. L. Bogataj

organizacij odpirajo vsako leto, in to po večkrat. Trenutno je v kranjski občini zajetih v varstvo okoli 1600 otrok.

Odkar so se vrteci leta 1966 združili v Vzgojno-varstveni zavod, so se pogoji dela za zaposlene močno izboljšali. Trenutno je sedaj v vrtecih zavoda dvakrat več otrok kot jih je bilo ob združitvi, zaposlenih pa je še enkrat več. Nagrade, ki so jih sedaj prvič podelili, so kot so poudarili na slovesnosti, le majhno plačilo za dosedanje delo in so bolj spodbuda za bodoče delo. Podeljenih je bilo 35 nagrad in priznanj vzgojiteljicam in ostalim delavkam na zavodu. L. M.

Kranj

V četrtek, petek in soboto je bil v Kranju seminar za sekretarje organizacij in svetov ZK, člane komiteja občinske konference ZK in predsednike komisij. Razpravljali so o uresničevanju ustave, gospodarski stabilizaciji, splošnem ljudskem odporu in samozaščiti, izgrajevanju družbenoekonomskega sistema in o nalogah komunistov na področju vzgoje, izobraževanja in kulture.

Danes dopoldne se bo sestal Koordinacijski odbor za pripravo in izvedbo programa gradnje šol in vzgojno-varstvenih ustanov v kranjski občini. Razpravljali bodo o finančnem stanju sklada in gradnji osnovne šole na Primskem ter na Planini. Na dnevnem redu so tudi kadrovske spremembe v koordinacijskem odboru.

Popoldne ob 17. uri se bo danes sestal politični aktiv krajevne skupnosti Predoslje in Britof. Pogovorili se bodo o izvedbi celodnevne šole.

V petek dopoldne se bo pri koordinacijskem odboru za splošni ljudski odpor pri občinski konferenci SZDL sestala komisija za obrambno vzgojo v organizacijah in društvih. Razpravljali bodo o konstituiranju komisije in delovnem programu. A. Ž.

Radovljica

Komite občinske konference zveze komunistov je v četrtek, petek in soboto pripravil seminar za sekretarje organizacij in svetov ZK, člane komiteja občinske konference ZK in predsednike komisij. Razpravljali so o gospodarski stabilizaciji, uresničevanju ustave, izgrajevanju družbenoekonomskega sistema in o nalogah komunistov na področju vzgoje, izobraževanja in kulture.

Včeraj popoldne so se v Radovljici sestali direktorji temeljnih organizacij, predsedniki delavskih svetov in sindikata ter sekretarji zveze komunistov s področja gostinstva. Pogovorili so se o sodelovanju in povezovanju v gostinstvu v občini. — Danes pa se bodo o združevanju pogovorili predstavniki splošnega mizarstva in Komunalnega podjetja Radovljica. Razpravljali bodo tudi o sodelovanju s podjetjem LIP Bled.

Popoldne ob 16. uri pa se bodo danes sestali predsedniki krajevnih skupnosti in krajevnih organizacij socialistične zveze iz radovljiške občine. Na posvetu bodo ocenili nedavne volitve v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti in se pogovorili o pripravah na konstituiranje skupščin krajevnih skupnosti ter o organiziranosti splošnega ljudskega odpora v krajevnih skupnostih. A. Ž.

Škofja Loka

Danes popoldne ob 16. uri bo v prostorih škofjeloškega hotela Transurist posvet predsednikov krajevnih organizacij SZDL s celotnega področja občine Škofja Loka. Navzoči bodo na njem spregovorili o osnutku statuta republiške konference SZDL, pravih občinske konference ter pravih krajevnih organizacij SZDL v občini in o sprejemanju teh dokumentov v bližnji prihodnosti.

Jutri ob 16. uri bo v Škofji Loki seja okrožnega odbora OF. Za sejo je predlagan naslednji dnevni red: ustanovitev odbora OF in njegovo konstituiranje, sprejem programa dela, imenovanje komisij ter izvolitev članov v pokrajinski odbor OF za Gorenjsko. -jg

Tržič

V soboto zvečer je bil v Trziču občni zbor domačega Planinskega društva. Na zboru so ugodno ocenili dejavnost društva, še posebno pa prizadevnost nekaterih odsekov in posameznikov. S takšnim delom nameravajo tržiški planinci nadaljevati ter se še tesneje povezati s temeljno telesnokulturno skupnostjo. Za predsednika društva so ponovno izvolili Janka Lončarja, ki uspešno vodi društvo z več kot 1000 člani že precej let. -jk

80 let Metoda Rejca

5. decembra je stopil v osemdeseto leto Metod Rejc, prvi upravnik jeseniške Carinarnice. Ob tem jubileju, ki se ujema tudi s 30-letnico carinske službe pri nas, so ga obiskali cariniki iz jeseniške Carinarnice, mu čestitali in ga skromno obdarili.

njem ministrstvu za zunanjo trgovino ustanovili tudi carinsko službo.

Metod Rejc, sicer po rodu iz Idrije, je bil oktobra 1916. leta na romunski fronti ranjen in od takrat je bil invalid, danes je 80-odstotni. Bil je tudi borec za severno mejo in vse svoje življenje zaveden Slovenec. Bolj kot vse je predvsem gojil lep slovenski jezik in lepo domačo besedo. Tako se je povsod, kjer je le mogel, zavzemal za čist slovenski jezik. Metod Rejc je bil vseskozi tudi velik ljubitelj narave in živali in vedno je večino svojega prostega časa preživel v hribih, predvsem v okolici Jesenic. Ko ga povprašate, kakšna je carinska služba danes, odgovori, da je vsekakor bolj naporena, saj so se povečali prehodi čez mejo, vendar pa tudi včasih ni bila lahka. »In kaj so tedaj najbolj tiho tapili?« »Vsekakor pijačo in cigarete,« odgovori Metod Rejc.

Metodu Rejcu, ki je edini še živeči uslužbenec, ki je odšel iz jeseniške Carinarnice v zaslužni pokoj, ki je toliko let vztrajal v carinski službi, želimo čimprejšnjega okrevanja in vse čestitke ob njegovem življenjskem jubileju. D. S.

Metod Rejc, ki je že dvajset let v pokojju, je bil te pozornosti zelo vesel, bil je presrečen, da so ga obiskali in se z njim pogovorili. Četudi slabega zdravlja, je Metod Rejc še vedno pripravljav za šalo, za besedo ali dve o svojem službovanju pred leti. Tisti, ki so bili in so še zaposleni na Carinarnici več let, se svojega prvega upravnika radi spominjajo, saj je bil navdse razumevajoč in tovariški, pravičen in dosleden.

Metod Rejc je vsa svoja službena leta preživel v carinski uniformi in je po končani gimnaziji služboval po raznih krajih Jugoslavije, precej let je preživel na mejah v Makedoniji in v Zagrebu. Ko je po vojni prispel na Jesenice, so ga imenovali za upravnika Carinarnice, kjer je tudi dočkal upokojitev. Bil je tako prvi povojni upravnik jeseniške Carinarnice, ki tarke kot vsaka carinska služba pri nas praznuje 30. decembra 30-letnico ustanovitve. Leta 1944 so namreč v Beogradu pri teda-

Imenovanja v Radovljici

Radovljiška občinska skupščina je na zadnji seji imenovala iniciativni odbor za ustanovitev komunalne zdravstvene skupnosti. Predsednik šestčlanskega odbora je inž. Vito Rems.

Za vodjo urada za kaznovanje prekrškov v občini so imenovali Jožeta Kozelja. Izvolili pa so tudi stalno 15-člansko delegacijo, ki bo delegirala devet delegatov v skupščino gorenjskih občin. Poleg že izvoljenih delegatov so imenovali iz zbora združenega dela v delegacijo še Marjana Dobrilo, Minko Sušnjak in Janka Zorjana, iz zbora krajevnih skupnosti pa Jerneja Erlaha, Janka Peternela in Janeza Pezdica. A. Ž.

Krajevne poti v Dolenji vasi v Selški dolini so pred kratkim dobile novo asfaltno prevleko. Rekli bi lahko, da je naselje pravzaprav samo sledilo zgledu sosednjih Selc, kjer so cesto in odcepe skozi Selnico asfaltirali že lani ob praznovanju tisočletnice obstoja škofjeloškega ozemlja. Zbiranje sredstev in organizacijo del v Dolenji vasi je vodil posebni pripravljalni odbor pri vaški skupnosti, ki sodi v okvir KS Selca. Stroški so znašali približno 300.000 din, pokrili pa jih bodo iz denarja, zbranega z lokalnim samopriskom, z enkratnimi prispevki vaščanov, z dotacijami GG Kranj in gospodarskih organizacij iz Železnikov, kjer je zaposlenih veliko domačinov, ter s kreditom občinske skupščine. — Foto: I. G.

Skupna poraba nad planom splošna pod njim

Pregled dohodkov skupne in splošne porabe za devet mesecev letos v radovljiški občini kaže, da je bila dejanska realizacija v primerjavi s planirano pri temeljnih interesnih skupnostih presežena za 5 do 8 odstotkov. Najbolj je bila presežena pri skupnosti otroškega varstva, in sicer za 15 odstotkov. Sicer pa so se dohodki vseh temeljnih interesnih skupnosti v letošnjih devetih mesecih v primerjavi z enakim obdobjem lani povečali za 26,7 odstotka. Pri tem velja povedati, da je družbeni proizvod v občini porasel za 38 odstotkov.

Na začetku leta je bilo predvideno da bo družbeni proizvod v Sloveniji porasel za okrog 23 odstotkov, medtem ko se skupna poraba lahko poveča za 4 odstotke manj od družbenega proizvoda. Z drugimi besedami to pomeni, da se skupna poraba v radovljiški občini v letošnjih devetih mesecih glede na doseženi družbeni proizvod gibala ugodneje od začrtane na začetku leta.

Manj ugodni pa so podatki o dohodkih za splošno porabo (proračunska sredstva). Že na začetku leta je bila splošna poraba planirana v veliko ožjih mejah od skupne. Dovoljeno je bilo, da se lahko proračunska potrošnja letos poveča za 14,3 odstotka v primerjavi z lanskim. V devetih mesecih so v Radovljici zabeležili v primerjavi z enakim obdobjem lani za 13 odstotkov večje dohodke. Čeprav je bila torej splošna potrošnja pod planirano, upajo, da bodo v naslednjih treh mesecih ta zaostanek nadoknadili. A. Z.

Ukrepati je treba takoj

Radovljiška občinska skupščina je na zadnji seji potrdila stališča in sklepe zbora združenega dela o devetmesečnem poslovanju gospodarstva v radovljiški občini

Pisali smo že, da se je prejšnji ponedeljek v Radovljici sestal zbor združenega dela občinske skupščine in razpravljalo o gospodarskih gibanjih v občini od januarja do konca septembra letos. Na seji so imenovali posebno skupino, ki je s komisijo za družbenoekonomske odnose ocenila gibanja v občini in opozorila na napake ter ukrepe. Stališča so bila potem posredovana prejšnjo sredo na seji vseh zborov radovljiške občinske skupščine. Občinska skupščina jih je potrdila.

Ocena je pokazala, da so se gospodarske razmere v svetu in Jugoslaviji zelo zaostriale. Posledice se kažejo v nestabilnosti, veliki inflaciji, deviznem primanjkljaju, zmanjšanju zaposlovanja, omejevanju izvoza in podobno. Zato so sklenili, da morajo v občini budno spremljati vse negativne pojave in oceniti posledice, ki lahko nastanejo.

V devetih mesecih je gospodarska rast v radovljiški občini popustila in je pod poprečno rastjo gorenjskega gospodarstva. Ugoden je le porast izvoza, ki se je v tem obdobju v primerjavi z enakim lani povečal za 41 odstotkov. Poprečni osebni dohodki so se povečali za 25 odstotkov in zaostajajo za porastom življenjskih stroškov, ki so se povečali za 27 odstotkov. Sicer pa so osebni dohodki do konca septembra naraščali v skladu s produktivnostjo, ki se je povečala za 26 odstotkov. Povečala se je tudi akumulacija gospodarstva (za 34 odstotkov), vendar ta ugodni podatke močno zmanjšuje stopnja inflacije, ki je do septembra znašala kar 30 odstotkov.

Zato sta tako zbor združenega dela kot občinska skupščina priporočila organizacijam združenega dela v občini, da za povečanje reprodukcijske sposobnosti in za ohranitev življenjske ravni zaposlenih pripravijo stabilizacijske programe. Ocenijo naj dosedanje poslovanje (izkoriščanje zmogljivosti, proizvodni program, porabo materiala, organizacijo dela, kvaliteto, stroške, nove naložbe in terjatve) in izdelajo ukrepe za boljše poslovanje. Ugotovili so tudi, da je eden od vzrokov za počasnejšo rast gospodarstva njegova velika razdrobljenost. Zato predlagajo, da v organizacijah združenega dela preučijo možnosti in prednosti povezovanja z drugimi organizacijami združenega dela. Pripravijo naj tudi programe združevanja. Vse delovne ljudi v občini pa pozivajo, da se zavzemajo na vsakem koraku za večjo storilnost, delovno disciplino in varčevanje na vseh področjih združenega dela. Razen tega naj delovne organizacije preučijo svojo plačilno in kreditno sposobnost ter ocenijo investicijske programe. Tudi glede tega naj izdelajo ukrepe za izboljšanje predvsem na področju izterjave kupcev, izvoza, znižanja zaloga itd. A. Zalar

Ugodna ocena gospodarskega stanja

Na torkovi seji občinskega komiteja ZK Škofja Loka so navzoči najprej spregovorili o nalogah osnovnih organizacij ZK v uresničevanju sklepov 4. seje predsedstva CK ZKJ, 10. seje predsedstva CK ZKS in medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko na osnovi analize in ocene komisije za družbenoekonomska vprašanja in ekonomsko politiko pri občinski konferenci ZK Škofja Loka. Predsednik komisije Jurij Zebre, ki je podal uvodno obrazložitev, je menil, da je trenutno osnovna naloga vseh komunistov uresničevanje nove ustave. Člani komisije so izredno ugodno ocenili vse dosedanje integracijske procese v občini ter na področju gorenjske regije. Obenem pa so menili, da v občini še vedno obstajajo velike možnosti za združevanje posameznih organizacij združenega dela ter, da je na tem področju potrebno izvesti širšo akcijo. Vzemirljivo je tudi dejstvo, da večje število delovnih organizacij, med njimi so tudi kolektivi s prek tisoč zaposlenimi, še nima statutov in niti sporazumov o medsebojnih

razmerjih delavcev. Člani komisije so že pregledali spisek »grešnikov« ter tam, kjer je bilo to potrebno, sklicali sestanke.

Ko so člani komisije spregovorili o stanju gospodarstva v škofjeloški občini, so menili, da so bili v prvih devetih mesecih doseženi zadovoljivi rezultati. Resda pa so se pri tem pojavljali tudi negativni pojavi: nelikvidnost, deformacije pri politiki cen, kršenje samoupravnih sporazumov o delitvi dohodka, neustrezajoča investicijska potrošnja, izvoz pod predvidenim načrtom itd.

V nadaljevanju so člani komiteja spregovorili o pravkar končanih volitvah v samoupravne interesne skupnosti ter zbere delegatov krajevnih skupnosti. Ugotovljeno je bilo, da so rezultati volitev mnogo boljši tam, kjer so se pri tem maksimalno angažirale družbenopolitične organizacije. Zanimivo pa je, da so bili boljši volilni rezultati doseženi v nedeljo na voliščih v krajevnih skupnostih kot pa v četrtek po organizacijah združenega dela. Na mnogih voliščih v Selški dolini je bila dosežena 100-odstotna udeležba, odlična pa je bila tudi udeležba v Zireh!

Nato so se člani komiteja dogovorili o pripravi seminarja za sekretarje osnovnih organizacij ZK, ki bo od petka do nedelje v prostorih škofjeloškega hotela Transturist. Udeleženci se bodo na njem seznanili s sedanjim političnim stanjem v občini, s problematiko na vseh področjih življenja v komuni ter z neposrednimi nalogami, ki čakajo komuniste v prihodnjem letu. Predavatelji bodo na seminarju spregovorili o politiki gospodarske stabilizacije, o uresničevanju ustave, splošnem ljudskem odporu in o družbeni samozasčitvi, zvezi komunistov in metodah političnega delovanja, nalogah ZK na področju vzgoje, izobraževanja ter kulture in o izgrajevanju družbenoekonomskega sistema.

Obenem so navzoči sprejeli rebalans finančnega načrta za letošnje leto ter razpravljali o prošnjah za dodelitev denarnih pomoči!

J. Govekar

Inventura komunalnih del

Zbor krajevnih skupnosti radovljiške občinske skupščine je na zadnji ločeni seji pred nedavnim sprejel spremenjeni program komunalnih del v občini za letos in hkrati sklepal o razdelitvi denarja iz ukinitvenega družbenega investicijskega sklada. V občini so namreč ugotovili, da so pri nekaterih komunalnih delih v zaostanku. Zato so menili, da bi denar, ki je na voljo, porabili tam, kjer bi bil hitreje in bolj izkoriščen.

V zamudi so precej pri izdelavi urbanističnih načrtov; predvsem pri izdelavi zazidalnih načrtov za središče Bleda, Bohinjske Bistrice in Radovljice. Bojijo se tudi, da do zime ne bodo dobili katastra komunalnih naprav. Sicer pa imejo že izdelan načrt novega centralnega smetišča in ureditve starega ter načrt za obvozno cesto v Radovljici in mostu Kupljenik. Načrt za kanalizacijo pa še pripravljajo. V razpravi so še posebej opozorili, da bi bilo treba čimprej izdelati zazidalni načrt za Kropo.

Podobno kot na urbanističnem področju so v zamudi tudi pri cestah in mostovih. Niso se še na primer lotili modernizacije ceste Ribno—Bodešče. S Cestnim podjetjem Krauj pa so sklenili pogodbo za vzdrževanje tistih cest, ki so po novi razvrstitvi iz republiške prešle v občinsko pristojnost. Zanje je po planu predvidenih 200.000 dinarjev, vendar bodo stroški višji. Čeprav so bila letos planirana pripravljalna dela za novi odsek bohinjske ceste, zadeve okrog trase še niso razčiščene. Ta naloga bo torej ostala za prihodnje leto.

Na Bledu poteka gradnja kanalizacije po programu. Končali so odsek skozi Rečico, zdaj pa so na vrsti pripravljalna dela za nadaljevanje proti obrtnemu centru ter za odsek Jarše—Dindol. V zamudi so v

Radovljici, kjer je organizacija dela prevzela domače komunalno podjetje. Tudi v Bohinju so letos predvideli graditev kanalizacije in čistilne naprave. Vendar s predvidenimi 280.000 dinarji ne bodo mogli narediti kaj prida, saj bo samo čistilna naprava stala več kot 600.000 dinarjev. Zato zdaj zbirajo dodatna sredstva od bodočih uporabnikov kanalizacije.

Podoben kot pri drugih komunalnih objektih je položaj tudi pri vodovodih. V zaostanku so pri graditvi vodovoda v Nemškem rovtu in pri nadaljevanju gradnje vodovoda iz Stare Fužine do Bohinjskega jezera. Prav tako so v zamudi na območju Posavca in Podnarta.

Ko so razpravljali o razdelitvi denarja iz ukinitvenega družbenega investicijskega sklada, so ga najprej nameravali nameniti za vodovode in mostove. Ker pa ga pri mostovih letos ne bi mogli porabiti, so se odločili, da bodo vsega namenili za vodovode. Za drugi del gradnje Stara Fužina—jezero, ki bo veljala 1,7 milijona dinarjev, so namenili 400.000 dinarjev. S 300.000 dinarji, ki so jih namenili za vodovod Laze, bodo zgradili zajetje. Za vodovod v Nemškem rovtu pa so namenili 100.000 dinarjev. Po programu bo gradnja tega vodovoda veljala 1,4 milijona dinarjev. Sedanjih 100.000 dinarjev bodo porabili za pripravljalna dela. A. Zalar

Odbor za medsebojna razmerja
osnovne šole
Stanka Mlakarja
Šenčur
ponovno razpisuje prosto delovno mesto

kuharice ali kuharja

Nastop dela je 1. januarja 1975.
Rok za prijavo velja do zasedbe delovnega mesta. Kandidati bodo o izboru pisмено obveščeni.

Strokovni izobraževalni center za voznike motornih vozil Ljubljana Ježica
objavlja
vpis učencev v petmesečno šolo za voznike motornih vozil.

Vpišejo se lahko kandidati, stari 18 let, ki so uspešno končali vsaj 6 razredov osnovne šole in so zdravstveno zmožni voziti motorna vozila B in C kategorije.

Prijave za vpis je treba vložiti do 31. decembra 1974 v tajništvo centra Ljubljana Ježica, Na produ 2.

20 let kamniškega Graditelja

Te dni proslavlja kolektiv kamniškega splošnega gradbenega podjetja Graditelj 20. obletnico ustanovitve. Čeprav dve desetletji za delovno organizacijo ni veliko let, lahko rečemo, da se ta delovna organizacija lahko pohvali s številnimi uspehi. V prvih desetih letih svojega obstoja so bolj živovarili in niso zabeležili pomembnejših uspehov. Prelomnica v delu je bila leta 1963, ko se je v kolektivu začelo novo gospodarjenje. Graditelj je začel kupovati nove in moderne stroje in tudi gradbeni postopki so se v marsičem spremenili. Zato ni čudno, da imajo sedaj prav toliko zaposlenih delavcev, kot so jih imeli pred desetimi leti, vendar naredijo mnogo več. V ilustracijo povečani produktivnosti in boljši organizaciji dela naj povečamo, da je takrat moralo po 15 delavcev pripravljati beton na vsakem gradbišču, sedaj pa v modernizirani betonarni njihovo delo opravljajo le trije.

Kamniški Graditelj, ki zaposluje okoli 400 delavcev, ima v svojih vrstah 6 inženirjev in 17 tehnikov, poleg njih pa še veliko kvalificiranih in visoko kvalificiranih delavcev.

Ker je nekvalificirane delavce težko dobiti, so si postavili svoj samski dom s 120 ležišči, pred kratkim pa so začeli graditi novega.

Zidarji iz Kamnika gradijo tudi sodobno stanovanjsko sosesko na Bakovniku pri Kamniku, kjer bo 350 stanovanj z vsemi potrebnimi pripadajočimi objekti. V naselju bo otroški vrtec, potrošniški center, v bližini bo popolna osemletka in drugi objekti.

Od ustanovitve do danes je kolektiv Graditelja zgradil 55.000 kvadratnih metrov stanovanjskih površin, 37.000 kvadratnih metrov tovarniških prostorov, 19.000 kvadratnih metrov površin za družbeni standard in še bi lahko naštevali. Za prihodnja leta načrtujejo, da bodo zgradili več kot 300 stanovanj, kar je že lepo število. Vse kaže, da bo vrednost objektov preseгла 120 milijonov dinarjev. Za Kamnik tudi velja, da so cene stanovanj nekoliko nižje kot v okoliških krajih.

V Graditelju se tudi zavedajo, da bodo gradbinci le združeni lahko še uspešneje gospodarili, zato so se začeli povezovati v sestavljeno organizacijo združenega dela IMOS. -tj

Splošno gradbeno podjetje Gorenje gradi v Radovljici v blokih stanovanja za prodajo in iz sredstev solidarnostnega stanovanjskega sklada. Lani novembra sta bila zgrajena in useljena dva bloka. Sredi tega tedna pa bo gotov še en blok, v katerem je 40 stanovanj, enak drugi blok pa bo gotov čez mesec dni. V obeh blokih bodo dobili stanovanja kupci in najemniki iz solidarnostnega stanovanjskega sklada. — A. Z. — Foto: F. Perdan

Ena izmed gradenj kamniškega Graditelja: šola v Stranjah.

OSNUTEK

Na podlagi 58. člena Ustave SR Slovenije ter 11., 18. in 176. a člena Zakona o zdravstvenem varstvu (Uradni list SRS, št. .../74) sklenejo občinske zdravstvene skupnosti Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin naslednji

SAMOUPRAVNI SPORAZUM

o ustanovitvi regionalne zdravstvene skupnosti Kranj

1. Občinske zdravstvene skupnosti Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin (v nadaljnjem besedilu: občinske skupnosti) se združijo v regionalno zdravstveno skupnost Kranj (v nadaljnjem besedilu: regionalna skupnost) zato, da bi na območju občin Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin (v nadaljnjem besedilu: regija) zagotovile enotnost pravic in obveznosti, rizično sposobnost v zdravstvenem zavarovanju, svobodno menjavo dela in skladni razvoj zdravstvene dejavnosti regije ter druge skupne interese.

2. V regionalni skupnosti zagotavljajo delovni ljudje enotnost pravic in obveznosti iz zdravstvenega varstva in zavarovanja s samoupravnim sporazumom občinskih skupnosti.

3. V regionalni skupnosti veljajo pri uresničevanju svobodne in neposredne menjave dela med uporabniki in izvajalci zdravstvenega varstva osnove in merila za ugotavljanje količine, kakovosti in uspešnosti opravljenega dela, ki se določijo enotno za celotno območje SR Slovenije.

4. Regionalna skupnost se vključuje v zdravstveno skupnost Slovenije in preko nje v zvezo zdravstvenih skupnosti Jugoslavije.

5. Obseg zdravstvenega varstva v menjavi dela med uporabniki in izvajalci tega varstva ter pravic iz zdravstvenega zavarovanja se zagotavlja s programom regionalne skupnosti, opredeljenim za območja posameznih občinskih skupnosti. V programu zdravstvenega varstva za območje regije se zagotavlja tudi razvoj in pospeševanje zdravstvene dejavnosti, delitev dela v zdravstveni dejavnosti, namenska uporaba sredstev, ki jih združujejo občinske skupnosti, razširjena reprodukcija v zdravstveni dejavnosti, skupna vlaganja sredstev, medregijsko sodelovanje in drugi skupni interesi občinskih skupnosti.

6. Predlog programa zdravstvenega varstva izdelajo občinske skupnosti na osnovi okvirnega regijskega programa, ki izhaja iz izhodišč, določenih v aktu SR Slovenije o politiki družbenoekonomskega razvoja. Pri tem upoštevajo analizo zdravstvenega stanja in potreb prebivalstva po celovitem zdravstvenem varstvu, upoštevajoč kadrovske in druge zmogljivosti ter funkcionalno integracijo in smotno delitev dela. Program mora obsegati tudi finančno ovrednotenje začrtanih smotrov in nalog.

V programu morajo zagotoviti občinske skupnosti zdravstvenim delavcem enak družbenoekonomski položaj, kot ga imajo delavci drugih dejavnosti, upoštevajoč vse zmogljivosti zdravstvene dejavnosti. Pri pripravljanju programa so dolžne zdravstvene organizacije zagotoviti občinskim skupnostim vpogled v oblikovanje svojega dohodka.

Na osnovi usklajenih programov občinskih skupnosti sprejme regionalna skupnost program zdravstvenega varstva regije. Program je sprejet, ko ga sprejmejo skupščine občinskih skupnosti enakopravno s pristojnima zboroma skupščine družbenopolitične skupnosti.

7. Sredstva po finančnem načrtu si zagotavlja regionalna skupnost z združevanjem sredstev občinskih skupnosti. Občinske skupnosti določijo v skladu s samoupravnim sporazumom o enakih obveznostih v regionalni skupnosti enako prispevno stopnjo.

8. Dodatni obseg pravic zdravstvenega varstva si lahko zagotovijo delovni ljudje na območju občinske skupnosti v enotah občinske skupnosti ter v krajevnih skupnostih in organizacijah in delovnih skupnostih z lastnimi sredstvi s posebnim samoupravnim sporazumom oziroma s pogodbo z zdravstveno organizacijo. Zavezanec za obveznosti iz takega samoupravnega sporazuma ali pogodbe je organizacija oz. skupnost, ki je sporazum ali pogodbo sklenila.

9. Regionalna skupnost mora spremljati in ugotavljati vsake tri mesece uresničevanje programa zdravstvenega varstva in finančnega načrta ter predlagati zainteresiranim in prizadetim organizacijam in skupnostim potrebne ukrepe. Uresničevanje programa in finančnega načrta mora biti opredeljeno za območje vsake občinske skupnosti v regiji. Po zaključku poslovnega leta sprejme skupščina regionalne skupnosti po predhodni obravnavi v občinskih skupnostih zaključni račun, iz katerega mora biti razviden poslovni uspeh vsake občinske skupnosti.

10. Uresničevanje programa neposredne menjave dela v zdravstvenem varstvu zagotavlja regionalna skupnost s samoupravnimi sporazumi o izvajanju zdravstvenega varstva, ki jih sklepa z zdravstvenimi organizacijami. V teh sporazumih se zagotavlja dohodkovni sistem financiranja zdravstvenega varstva z ovrednotenjem zdravstvenih storitev. Pri tem se upoštevajo nomenklature, standardi, količinski, delovni in časovni normativi in druga merila, sprejeta s samoupravnim sporazumom v republiki za ugotavljanje količine, kakovosti in uspešnosti zdravstvenega varstva.

Pri vrednotenju zdravstvenih storitev upošteva regionalna skupnost tudi dogovorjene prednosti v zdravstvenem varstvu in druge elemente za zagotavljanje odgovornega in uspešnega uresničevanja sprejetega programa zdravstvenega varstva.

V samoupravnih sporazumih po prejšnjih dveh odstavkih se zagotovi tudi ustrezen nadzor o izvajanju zdravstvenega varstva.

11. Regionalno skupnost upravljajo delegati občinskih skupnosti v skupščini regionalne skupnosti. Skupščino sestavlja zbor delegatov občinskih skupnosti iz vrst uporabnikov in zbor delegatov občinskih skupnosti iz vrst izvajalcev zdravstvenega varstva.

Skupščina šteje 60 delegatskih mest, od tega 40 v zboru uporabnikov in 20 v zboru izvajalcev zdravstvenega varstva. V skupščino pošilja vsaka občinska skupnost enako število delegatov. Način delegiranja podrobneje določa statut regionalne skupnosti.

12. Zbora skupščine regionalne skupnosti odločata enakopravno in praviloma na skupni seji o:

- usklajevanju predlogov programov zdravstvenega varstva občinskih skupnosti in predloga programa zdravstvenega varstva za območje regije,
- finančnem načrtu in zaključnem računu regionalne skupnosti,
- delitvi dela in razporeditvi zdravstvenih zmogljivosti ter razširjeni reprodukciji v zdravstveni dejavnosti,
- organizaciji neposrednega zdravstvenega varstva,
- obravnavanju razvoja teritorialne razporejenosti zdravstvenih organizacij oziroma zdravstvenih zmogljivosti,
- samoupravnih sporazumih in družbenih dogovorih,
- pravilniku o uveljavljanju pravic uporabnikov zdravstvenega varstva,
- statutu in samoupravnih splošnih aktih o indikacijah in drugih pogojih za uveljavljanje določenih oblik zdravstvenega varstva.

13. Zbor uporabnikov zdravstvenega varstva skupščine regionalne skupnosti sklepa v mejah sprejetih programov in drugih samoupravnih splošnih aktov samostojno o:

- izvajanju oblik socialne varnosti v zdravstvenem zavarovanju,
- predlogih in pripombah občinskih zdravstvenih skupnosti in njihovih enot s področja socialne varnosti v zdravstvenem zavarovanju,
- drugih zadevah, za katere je pristojen po statutu regionalne skupnosti.

14. Zbor izvajalcev zdravstvenega varstva skupščine regionalne skupnosti sklepa v okviru sprejetega programa samostojno o:

- predlogih in pripombah občinskih zdravstvenih skupnosti in njihovih enot s področja neposrednega zdravstvenega varstva,
- problemih vzgoje in izobraževanja zdravstvenih delavcev,
- drugih zadevah, za katere je pristojen po statutu regionalne skupnosti.

15. Delegat vsakega zbora je dolžan skrbeti za sodelovanje med delegacijami in med delovnimi ljudmi, ki so ga izbrali. Delegat je dolžan uveljavljati pobude delovnih ljudi in organizacij, ki so ga izbrale. Skupščina regionalne skupnosti je dolžna obravnavati in sklepati o predlogih občinskih skupnosti in njihovih enot.

16. Kadar ne pride med zboroma skupščine regionalne skupnosti do soglasne odločitve o vprašanih iz 12. točke tega samoupravnega sporazuma, se izvede usklajevalni postopek med zboroma.

Če v usklajevalnem postopku med zboroma ni doseženo soglasje, lahko začasno uredijo občinske skupščine v regiji ta vprašanja na način, ki ga same določijo.

Začasna ureditev po drugem odstavku velja, dokler se ne doseže soglasje med zboroma, vendar največ eno leto.

17. Skupščina regionalne skupnosti ima predsednika skupščine in predsednika obeh zborov, ki sta hkrati podpredsednika skupščine ter ustrezno število njihovih namestnikov. Predsednik, predsednika obeh zborov, predsednik izvršilnega odbora in sekretar sestavljajo predsedstvo skupščine. Njihove naloge in pristojnosti določa statut.

Zbor uporabnikov in zbor izvajalcev se konstituirata na prvi seji po ustanovitvi regionalne skupnosti, oziroma po izteku mandatne dobe delegacij za delegiranje delegatov v skupščine občinskih skupnosti. Vsak zbor izvoli izmed sebe predsednika zbora in njegovega namestnika.

Zbora uporabnikov in izvajalcev takoj po konstituiranju enakopravno izvolita predsednika skupščine regionalne skupnosti iz vrst delegatov skupščin občinskih skupnosti.

Predsednik skupščine ter predsednika zborov in njuna namestnika se volijo na štiri leta. Nihče ne more biti več kot dvakrat zapored izvoljen za isto dolžnost.

18. Skupščina regionalne skupnosti poveri določene izvršilne funkcije izvršilnemu odboru, za katerega sama izvoli predsednika in člane.

Mandat za izvršilni odbor traja dve leti, nihče ne more biti izvoljen v izvršilni odbor več kot dvakrat zapored.

Izvršilni odbor ima 10 članov, 5 članov iz vrst delegatov uporabnikov in 5 članov izmed delegatov izvajalcev zdravstvenega varstva, tako, da so zastopane vse občinske skupnosti. Člani izvršilnega odbora sami izvolijo izmed sebe namestnika predsednika.

19. Regionalna skupnost ustanovi kot strokovno posvetovalni organ regionalni zdravstveni svet. Njegovo sestavo in naloge določa statut.

Skupščina regionalne skupnosti ustanavlja tudi stalne in občasne komisije in jim določa področje in način dela. Komisije sestavljajo delegati uporabnikov in delegati izvajalcev zdravstvenega varstva. V komisijah sodelujejo tudi posamezniki in organizacije, ki lahko prispevajo k učinkovitemu delu regionalni skupnosti.

Skupščina regionalne skupnosti določa tudi organe oziroma delegate za sodelovanje z drugimi organizacijami in skupnostmi.

20. Samoupravni delavski nadzor nad izvajanjem politike in uresničevanjem pravic in obveznosti v zdravstvenem varstvu in zavarovanju, nad upravljanjem sredstev in nad delom strokovne službe regionalne skupnosti izvaja samoupravni organ delavske kontrole kot samostojni organ regionalne skupnosti. V ta organ izvoli po enega delegata vsak zbor skupščin občinskih skupnosti v regiji za dobo dveh let.

21. Način odločanja organov skupščine regionalne skupnosti določa poslovnik, ki ga sprejmeta enakopravno oba zbora skupščine.

22. Regionalna skupnost je dolžna skrbeti za javno obveščanje o svojih razpravah in sklepkih.

23. Regionalna skupnost ima statut, v katerem natančneje določijo svojo organizacijo in način dela ter natančneje pogoje in način za uveljavljanje pravic in obveznosti iz zdravstvenega varstva in zavarovanja. Statut se objavi v Uradnem listu SRS.

24. Za pripravo aktov skupščine, analitično obdelavo gradiva, izvajanje sprejetih sklepov in druge strokovne naloge organizira regionalna skupnost strokovno službo (v nadaljnjem besedilu: služba).

Služba opravlja tudi strokovno delo za občinske skupnosti tako, kot se določi z aktom o organizaciji službe.

Služba je samoupravna delovna skupnost, ki je v okviru svojih pravic in obveznosti ter aktov zdravstvenih skupnosti soodgovorna za uspešno uresničevanje nalog zdravstvenih skupnosti.

Služba opravlja lahko strokovno delo tudi za druge skupnosti in organizacije, kadar je to v interesu regionalne skupnosti in to odobri njena skupščina.

25. Službo vodi sekretar regionalne skupnosti, ki ga imenuje njena skupščina v soglasju z občinskimi skupščinami na območju regije. Sekretar regionalne skupnosti je hkrati sekretar občinskih skupnosti na območju regije.

Vodja službe je za delo službe odgovoren zdravstvenim skupnostim, glede nalog, zadev in dejavnosti, o katerih sodelujejo zdravstvene skupnosti s pristojnima zboroma občinskih skupščin, pa tudi občinskimi skupščinami na območju regije.

26. Občinske skupnosti usklajujejo v regionalni skupnosti svoja stališča za sodelovanje v občinskih skupščinah in medobčinskih družbenopolitičnih organih v regiji.

27. Sredstva regionalne skupnosti so združena sredstva občinskih skupnosti po samoupravnem sporazumu o združevanju sredstev in enotnih pravicah in obveznostih iz zdravstvenega varstva in zavarovanja.

Združena sredstva uporablja regionalna skupnost za:

- pokrivanje stroškov zdravstvenega varstva po programu,
 - financiranje pravic iz neposrednega zdravstvenega varstva oziroma ustreznih oblik socialne varnosti, zagotovljenih z zdravstvenim zavarovanjem,
 - financiranje zdravstvene dejavnosti, vključujoč izvajanje zdravstvenega varstva, vzdrževanje zdravstvenih objektov, razširjeno reprodukcijo v zdravstveni dejavnosti, strokovno izobraževanje in usposabljanje zdravstvenih kadrov ter znanstveno raziskovalno dejavnost na področju zdravstvenega varstva,
 - kritje drugih obveznosti, ki so dogovorjene s samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori.
- Za uveljavljanje obveznosti pri financiranju regionalne skupnosti se uporabljajo določbe zakona, samoupravnih sporazumov občinskih skupnosti in statuta.

28. Uveljavljanje pravic uporabnikov zdravstvenega varstva in zavarovanja uredi regionalna skupnost v statutu. O uveljavljanju pravic na zahtevo uporabnika odloča organ regionalne skupnosti, ki je določen v statutu.

Pooblastila za odločanje o pravicah iz zdravstvenega varstva in zavarovanja se ne morejo prenašati na službo. Služba je pooblaščenka samo za izvajanje pripravljalnega postopka in obveščanje uporabnikov zdravstvenega varstva in zavarovanja o njihovih pravicah in postopku za njihovo uveljavljanje.

Regionalna skupnost mora zagotoviti odločanje na obeh stopnjah, zoper njeno odločbo pa se lahko uveljavijo pravice pri pristojnih sodiščih.

Za uveljavljanje pravic iz zdravstvenega varstva in zavarovanja sprejme skupščina regionalne skupnosti poseben pravilnik.

29. Spore v zvezi s sklepanjem in izvajanjem samoupravnih sporazumov z zdravstvenimi organizacijami o izvajanju zdravstvenega varstva rešuje arbitraž, ki jo imenujeta zbor uporabnikov in zbor izvajalcev zdravstvenega varstva skupščine regionalne skupnosti in prizadeta zdravstvena organizacija. Sestav arbitraže določa poslovnik skupščine regionalne skupnosti.

30. Regionalna skupnost določa evidence, ki so jih dolžni voditi organi, organizacije in zasebni delodajalci na območju regije.

31. Regionalna skupnost je pravna oseba, ki ima svoj sedež v Kranju, Stara cesta 11.

Regionalna skupnost ima svoj pečat okrogle oblike, ki ima v krogu napis: »Regionalna zdravstvena skupnost«, sedež »Kranj« pa v sredini.

32. Regionalna skupnost prevzema obveznosti začasne skupnosti zdravstvenega varstva in zavarovanja Kranj po samoupravnem sporazumu občinskih skupnosti z območja regije.

33. Ta samoupravni sporazum velja, ko je sprejet v skupščinah občinskih skupnosti in ga potrdijo občinske skupščine z območja regije.

Sklenjeni samoupravni sporazum, ki se uporablja od 1/1-1975 dalje, objavi regionalna skupnost v Uradnem listu SRS.

Občinska zdravstvena skupnost: Številka: Podpis: Datum:

Jesenice
Kranj
Radovljica
Škofja Loka
Trzin

Ta samoupravni sporazum so potrdile:

Skupščina občine: Številka: Podpis: Datum:

Jesenice
Kranj
Radovljica
Škofja Loka
Trzin

V PRODAJI
JE DRUGA ŠTEVILKA
REVIJE

ABC

HOBBY

hobby

NAREDI SI SAM:

- alarmno napravo na vhodnih vratih
- šolsko tablo v otroški sobi
- svetilnik visok 1040 mm
- kamion iz vezane plošče
- nož za sortiranje diapozitivov
- 22 dobrih nasvetov za dom
- za akvariste od A do Ž

S plinsko masko v ljubeljski
predor

MAGAZIN
ZA PROSTI ČAS,
SPRETNOST IN HOBBY

HOBBY

HOBBY prijatelj — dober prijatelj

STALNA RAZSTAVNA
PRODAJA POHISTARNA
5%
POPUST

PRODAJA ZA DEVIZE; DOBAVA NA DOM

VELIKA IZBIRA IZDELKOV
LASTNE PROIZVODNJE

Sejemska hala Savski log Kranj v
času XV. jubilejnega novoletnega
sejma od 15. do 26. decembra

SLOVENIJALES

Do
zdaj
še
niste vozili
tako lahke
samokolnice

PRIHRANEK PRI
ČASU IN DENARJU

SAMOKOLNICA
6-901

Izdelana je iz
jeklenih cevi in
jeklene pločevine

prostornina posode: 40 l
nosilnost: 100 kg
kolo: \varnothing 400 x 100 pnevmatika
ali \varnothing 320 x 65 — polna guma
teža: 15 kg

BETONSKI
MEŠALEC
PRIHRANI VEČ
KOT STANE

vsebina posode: 100 l in 130 l
kapacitete: 3,5 m³ betona na uro
pogon: enofazni ali trofazni
elektromotor, bencinski motor

Betonski mešalec lahko dobite v dveh
izvedbah:
z jeklenim zobniškim vencem
z litoželeznim zobniškim vencem

LIV
kovinsko podjetje
POSTOJNA - SLOVENIJA
tel. 21-232

NAJCENEJŠI SO BETONSKI MEŠALCI LIV V PAVILJONU
BLAGOVNICE FUŽINAR NA NOVOLETNEM
SEJMU, KJER LAHKO IZKORISTITE TOVARNI
ŠKO ZNIZANJE.

Dimnik schiedel
je okrogel,
kar daje te prednosti:

- odličen vlek zaradi najmanjše prostornine sten
- varnost obratovanja zaradi najmanjše kurilne površine
- enostavnost pri čiščenju

SCHIEDEL
YUKAMIN

ima šamotni vložek,
odporen proti kislini,
zato je:

- odporen proti ognju, ker je izdelan iz visoko kvalitetnih
glin in šamotov,
- odporen proti kislini, ker šamotni vložek propuša ki-
slino pod 2,5 %,
- varen pred zasajevanjem in zakislevanjem, ker je ša-
motna cev odporna proti kislini in vlagi,
- temperaturno obstojen, odporen proti pritiskom in pli-
notesen, ker je sistem izredna konstrukcijska rešitev.

DIMNIK ŠT. 1

dimnik schiedel
s šamotnim vložkom
je montažni dimnik in je:

- varčen zaradi hitre in enostavne montaže,
- varen pred ognjem, ker je večplastne konstrukcije tes-
nilnimi fugami,
- varčen pri prostoru, ker je natančno izmerljiv in funk-
cionalen,
- varčen pri ceni, ker je trajen in ga je mogoče hitro mon-
tirati in ima do 40 % boljše izgorevanje.

V EVROPI

schiedel — YU — kamin
proizvaja, prodaja, montira, uvaža in
izvažja gradbeno podjetje Gradnja Žalec,
v kooperaciji s Cinkarno Celje, telefon
71-783, 72-227.

prodajna mesta:

Kurivo Kranj, KZ Bled, Murka Lesce, ABC Napredek
Domžale, Kočna Kamnik, Ljubljanske opekarne in Gra-
mex Ljubljana.

Kmetijsko živilski kombinat Kranj

TOZD KOMERCIALNI SERVIS enota AGROMEHANIKA
Cesta JLA 2, telefon 23-485, 24-778

Tehnično popolne in ekonomsko opravičljive proizvode tovarne SIP ŠEMPETER, samonakladalne prikolice in obračalnike vam nudimo do 25. decembra **NA KREDIT**

Udeležba po dogovoru od 30 do 50 %, ostalo kredit od 3 do 18 mesecev.
Z rezervnimi deli za celotni program se lahko oskrbite v naši trgovini na Koroški 25 v Kranju, telefon 24-786.
Rezervne dele pa lahko naročite tudi pismeno z označbo kataloške številke, nakar vam jih pošljemo v 2 dneh.

Iz celotnega proizvodnega programa vam nudimo na kredit pod gornjimi pogoji:

- izkopalnike krompirja,
- škropilnice 200, 300 in 500 l (pritisk 40 atm),
- kultivatorje z drobilci,
- polavtomatske sadilnike za krompir.

NA KREDIT LAHKO KUPITE VSE STANDARDNE PRIKLJUČKE ZA VEČJE TRAKTORJE, KOSILNICE, BCS, MOTI, KAKOR TUDI TRAKTORJE ZNAMKE DEUTZ IN TOMO VINKOVIČ ITD.

Cenjene stranke obveščamo, da bodo skladišča Agromehanike v petek, 27. in v soboto 28. decembra 1974, zaradi inventure zaprta.

Ugoden nakup

moški zložljivi dežniki 88,80 din

ženski zložljivi dežniki 87,30 din

rjuhe 2,50 x 1,40 cm 62,50 din

**IZDELKE IZ UVOZA DOBITE
V PRODAJALNI TEKSTIL
(pri Adamiču)**

Potrošniki Gorenjske!

Že veste, da je Mercator, TOZD Preskrba Tržič odprla v Kranju na Gorenjskem sejmu v hali C stalni razstavni prodajni prostor za prodajo:

vseh vrst pohištva
strojev za
gospodinjstvo
lestencev in
preprog

Mercator

Konkurenčne cene, prodaja na potrošniška posojila ter brezplačna dostava na dom.

Razstavno-prodajni prostor Mercatorja v Kranju je odprt vsak dan od 9. do 12. ure in od 14. do 18. ure. Ob sobotah pa od 9. do 13. ure.

25 let

Za obisk in ogled se priporoča Mercator, TOZD Preskrba Tržič.

to je zlato pivo!

Iz kristalno čiste pohorske studenčnice, ječmenovega sladu in izbranega hmelja smo zvarili pivo, na katerega smo ponosni.

To je pivo, ki je za svoj izjemno bogat in poln okus z usklajeno prijetno grenkobo prejelo zlato medaljo MONDE SELECTION

DE LA QUALITE 1974 v Bruxellesu.

To je zares ZLATO PIVO. Za tiste, ki vedo kaj je dobro pivo EXPORT TALIS — po izvornem receptu naše pivovarne.
HP TALIS, Maribor.

90 let Reboljeve mame z Rodin

Marija Rebolj, ki je letos novembra praznovala častitljiv življenjski jubilej, 90-letnico, izhaja sicer iz Šenčurja pri Kranju, vendar je domala vse svoje življenje preživela v lepem kottičku slovenske zemlje pod Karavankami, na Rodinah. Njena življenjska pot je bila prežeta z delom, z gospodinjstvom družini, delom na polju in svojim poklicnim delom: babištvom. Med vojno je bila kot zavedna Slovenka izseljena, zavedni so bili tudi njeni otroci, še posebno njen sin, ki so mu Nemci nadeli ime Črni Jurij in ki so ga v letih okupacije vztrajno iskali.

Če ste ob 90 letih Marije Reboljeve pomislili, da je stara, vsa betežna in bolna, ste se krepko zmotili, tako čile in krepke 90-letnice pa že dolgo ne, sem si dejala, ko sem jo obiskala na Rodinah. Če bi jo iskala v lepem sončnem vremenu, jo najbrž sploh ne bi bilo doma, v bližnjem gozdiču na sprehodu bi bila. Čeprav, kot sama pravi, že kar težko lovi sapo, sploh nikoli ni bila bolna, pri osemdesetih letih je bila prvič na bolniški postelji, pa še to zaradi opekline s plinom. In sploh se ni nič bala, ko je pri osemdesetih letih »skočila« na krajši obisk k hčerki v Ameriko. »Lepo je, lepo, ampak, veste, revščina je tudi tam, Amerika je tudi beraška, saj sem videla precej, po državah so me vozili in mi razkazovali, pa sem lahko marsikaj opazila,« pripoveduje lepo tekoče Marija Reboljeva.

Največ se seveda pogovarjamo o njenem poklicu, babištvu, zaradi katerega je znana povsod v teh krajih pod Stolom, zaradi katerega je tudi priljubljena. Iz hvaležnosti do njenega dela, stalne pripravljenosti in ustrežljivosti, pa pravilnega in razumevajočega odnosa do vseh porodnic, ki so rodile pod njeno strokovno roko, so ji ženske iz Begunj tudi podarile lepo sliko, ki visi v dnevi sobi. »V več kot štiri desetih letih mojega dela sem pomagala pri okoli tri tisoč porodih, sem vodila točno statistiko, a so se zapiski tedaj, ko sem bila izseljena, izgubili. Ja, kako je bilo tedaj? Teško, s kolesom sem šla na pot ob vsaki uri dneva in noči. Tudi potem sem kakih deset dni stalno pomagala mamam pri dojenčku. Ne, noben otrok pri tistih porodih, kjer sem bila zraven, ni umrl, to dobro vem.

Ja, kakšne so bile babice tedaj, ko sem bila še sama otrok? Tedaj so pomagale pri porodih le najbolj korajžne ženske, ki so si nabirale potem prakso. Jaz sem se izsolala v Ljubljani. Pri prvem »službenem« porodu me ni bilo strah, sem se že v šoli v Ljubljani navadila. Ja, še prej, preden sem odrasla, so govorili, da babica ni mogla biti ženska, ki sama še ni rodila. Tako je bilo tedaj, zdaj delo ni tako težko, zdaj skoraj vsaka rodi v bolnišnici, na teren prihajajo patronažne sestre.

Ko Marijo Reboljevo, ki vam sedaj, pri devetdesetih letih pokaže priklon rok k nogam ne da bi skrčila kolena, vprašam za recept dolgega

življenja, je odgovor kaj preprost: »Trdo delo, veliko trpljenja, ki napravi človeka trdnega in neuklonljivega.«

In Marija je zares trdna in neuklonljiva, krepkega zdravlja in bistrega duha in razuma, zares je taka, da ji v nobenem primeru ne bi prisodil toliko let. Ko ob slovesu reče, da verjame v »sloganje« tistega pastirja gori v Karavankah, ki ji je napovedal, da bo živela 92 let, se pri tem smehlja in me sploh ne prepriča, da resnično verjame. O ne, taka Marija Reboljeva že ne!

Pa ša enkrat, Reboljeva mama, na zdrava leta in iskrene čestitke!

D. Sedej

Črtomir Zorec:

N'mav čriez izaro, n'mav čriez gmajnico...

(Pogovori o koroških krajih in ljudeh)

(48. zapis)

Tako lepa slovenska deželica je Podjuna! Prav tako kot je en sam majhen del prikazala slika pod prejšnjim zapisom: ravna, posejana z vasicami, ne prevelikimi; z grički, ne previsokimi; objeta z gorami, ne prestrmimi... Seveda bi moral stati pod sliko izostali napis: Nonča vas (v sredini), Humec ali Božji grob (na levi), v ozadju Golica (Koralpe).

POT V ŠTEBENJ

Tu, v Štebnju (St. Stefan), prav blizu Globasnice, je opravljal duhovske posle Anton Muhovec, stari stric našega pesnika Prešerna. V Štebnju je prišel Anton Muhovitz (tako piše v farnih knjigah) l. 1825. Služboval je le kot provizor (začasni, pomožni duhovnik), saj pa je bil star že 79 let! Vendar pa sem v cerkvenih knjigah (krstne in rojstne, mrliške, poročne) sam videl, da je samostojno opravljal vsa opravila na tej majhni fari. To je razvidno iz podpisov in drobnih kaligrafičnih vrstic. Umrl je mož 14. novembra 1838, star 92 let.

Torej je Anton Muhovec bival v Štebnju tudi onega pol leta (1832), ko se je nečak njegov France Prešeren pripravil v Celovcu za odvetniški in sodniški izpit.

Smemo torej doumevati, da je 32-letni doktor v času svojega bivanja na Koroškem, le kdaj obiskal svojega starega strica. Tem verjetnejše, ker je pri Muhovcu služila in gospodinjila Francetova sestra Jera. To je imel brat najraje izmed vseh sestra (bilo jih je pet). Kajti od vseh je bila najbolj nadarjena in najbolj načitana.

Vemo, da je Prešeren izbral svoje bivanje za izlete iz Celovca po deželi. Saj je s Slomškom potoval k pesniku Urbanu Jarniku celo v Blatograd (Moosburg). In tako je prav mogoče, da je obiskal tudi dobrega strica. Tako uvidevnega do svojega nečaka tudi v času, ko je vse sorodstvo sililo Franceta v duhovski poklic, ki ni bil zanj. Materi pesnikovi je rekel Muhovec: »To ima France glavo! Taka bistra glava bi moral biti prefezar. Sploh eno veliko službo mora dobiti, da bo kaj imel opraviti s tako glavo.« (Pripoved pesnikove sestre Lenke Tomu Zupanu.)

ANTON MUHOVEC

Pesnikovo sorodstvo po materini strani iz Muhovčeve hiše ni bilo tako razvejano kot je Prešernovo iz Vrbe. Muhovčev dom pa je bil v Zirovnici. Oče Šimen je imel tri sinove — vsi trije so šli v lemenat! Tako je rod usahnil... Le edina hčerka, Jera, se je poročila z Jakobom Svetino iz Bodešč. Njuna hčerka Mina je potem postala mati pesnika Franceta Prešerna.

Eden od Mininih stricov je bil naš Anton Muhovec. Že ob pesnikovem rojstvu je bil župnik v Ihanu, od l. 1805 je služboval v Tunjicah, nato pa še v Komendi pri Kamniku. — Potem pa se je najbrž zameril Francozom ali pa oni njemu. In že najdemo Antona Muhovca v službi lavantinskega škofa na Polzeli. Tu je živel mirno in lepo življenje. Domači, posebno France, so dobrega strica radi obiskovali. — Potem pa je Muhovec zapustil Štajersko in šel na Koroško, duše past. Že star, utrujen mož...

Vendar je farno in svojo žlahto kar dobro vodil. Saj je tudi Jero Prešernovo, ki je služila pri njem, res lepo nagradil: ob stričevi smrti je prav vse podedovala. Bilo pa je premožnja toliko, da se je na stara leta (bilo ji je že 43 let) lahko poročila s Primožem Ambrožičem z Zasipa pri Bledu.

Tako je ostal za Muhovcem povsod le lep spomin.

Ko sem še pred leti prvokrat prišel v Štebnju, me je seveda zanimalo, če je vsaj nagrobnik starega Muhovca ohranjen. Navada je namreč, da nagrobne plošče umrlih duhovnikov vzdavajo v vnani cerkveni zid — tu pa ni bilo najti nobenega sledu kake take plošče, niti groba ni mogoče zdaj določiti. Kaj so brumni župljani in Muhovčevi stanovski tovariši res popolnoma pozabili na človeka, ki je tu vestno opravljal svojo službo vse do svoje smrti, dne 14. novembra 1838? Tembolj je to nerazumljivo, ker so tudi Muhovčevi cerkveni predstojniki visoko cenili poštenega moža: da služiva zaupanje vernikov; ljubezen župljanov ter živi neoporečno in zgledno.

SPODNJA GLOBASNICA

Najbrž še domačinom ni vsem znano, da se je današnja Globasnica imenovala včasih (v latinsko pisanih listinah) Chlobasniz superior, današnji Štebnju pa je

bil Chlobasniz inferior. Tako je bilo še l. 1296. L. 1362 pa se je Štebnju odločil za svoje sedanje ime.

Cerkev sv. Stefana — izredno lepo in okusno renovirano — je zgradil lastnik Hudega gradu (Feuersberg). Zgradba je poznogotska, 24 m dolga in 6 m široka. Stolp je masiven in strmo koničast. Velika dragocenost cerkve v Štebnju je velika freska (4,5 m x 4,15 m) iz l. 1575. L. 1935 je bila strokovnjaško obnovljena. Malo je cerkva na Koroškem, ki bi bile tako smotno restavrirane in tako skrbno vzdrževane. Slišal sem, da prihajajo semkaj mojstri-restavrtorji s svojimi učenci, da jim pokažejo, kako je treba starine zaščititi pred zobom časa.

GLOBASNICA — KLOBASNICA

Kaj je prav? Obe imeni imata svoje zagovornike. Najbrž pride ime od globeli, ne od klobas! Koroški glasbenik Luka Kramolc pa je prav do svoje smrti vztrajal, da ime od klobas ni nič slabega, kvečjemu dobrega!

Globasnica (Globasnitz) leži pod goro Topico (1649 m), nad nekdanjim Hudim gradom. Južno od Globasnice leži vasica Slovenje (po »nemško« je to Sloveniach!), na vzhodni strani Globasnice je Večna vas (Wackendorf), nekoliko severneje pa je Strpna vas (Traundorf). Sama prelepa slovenska krajevna imena!

Četudi je vasica Podjuna (Jaunstein), ki leži zahodno od Globasnice — po tradiciji postavljena natanko na prostoru nekdanje rimske Juenne — se je vendar tudi v Globasnici sami našlo mnogo rimskih in pred-rimskih izkopavin. Zdjaj so kamni prav smiselno razporejeni na malem trgu pred cerkvijo. Muzej na prostem.

Sicer pa Globasnica ni kar tako. Ima delovno (l. 1903 ustanovljeno) slovensko prosvetno društvo (naraščaj tega društva se je letos polet v Predvdvoru učil slovenskih folklor-nih plesov. Učili pa so jih naši mladi predvdvorski folkloristi. Seveda pod vodstvom odraslih: koroške otroke je vodila Ema Hudl, naše pa Alenka Krišelj. Bilo je res lepo, videti skupen nastop koroških in gorenjskih otrok.

V Globasnici imajo tudi staro slovensko posojilnico in hranilnico (iz l. 1902), gospodarsko in živinorejsko zadrugo.

LJUDSKI PEVEC

Globasnica, ponosna, čvrsta slovenska vas v Podjuni. Lahko ponosna, saj je pred 140 leti rodila ljudskega pesnika in pevca Franca Ledra-Lesičjaka. Grob njegov na globasniškem pokopališču je že prekopan, v središču vasi, tik pred šolo, pa stoji lep spomenik. Šegavo in srepo zre na radovedneže, ki sprašujejo, zakaj ime Lesičjak? Menda je imel brado lisičje barve — odtod ime. Lisičjak, pa ni bil, prej siromak.

Spomenik ljudskega pevca Franca Ledra-Lesičjaka v Globasnici. (Bronasto poprsje je delo kiparja Jožeta Eržena iz Kranja.)

Zlagal je »vse sorte pesmi«, jim skladal napeve ter jih s petjem širil po deželi. Tako je pesem, ki je bila slovenska, nosil iz Podjune v Rož na spet v Mežiško dolino. In čez Dravo na Svinško planino in nazaj na Gure in spet domov, v ljubo Globasnico. Tako je pesem bodrila in združevala odtujene rojake...

Seveda je bil mož preprost, nešolan, le dvajset let je služil vojske in se udeležil dveh vojn. Delal je potem kot rudar v bistriškem premožniku, še raje pa je vandral naokrog, igral citre in pel. Npr. takele:

Dokler sem ledih biv, sem lušten paver biv, sedaj sem se oženiu, mi vse narobe gre.

(Se bo nadaljevalo)

Da je 200 starih tisočakov denar, lahko ugotovimo v paviljonu blagovnice Fužinar na novoletnem sejmju v Kranju, kjer so barvni televizorji Gorenje za toliko cenejši

Dvajset let »zakonske zveze« med Fiatom in Crveno Zastavo

V tem času je proizvodnja narasla od 1000 na okrog 120.000 avtomobilov

Ena naših največjih tovarn avtomobilov, športnega in lov-skega orožja ter orodja in opreme za industrijo. Zavodi Crvena Zastava iz Kragujevca te dni praznuje pomemben jubilej — dvajsetletno sodelovanje s tor-niskim Fiatom. Leto 1954, kot danes ugotavljajo Kragujevčani, predstavlja odločilno prelomnico v dolgi zgodovini obstoja podjetja. Razširitev na proizvodnjo vozil je namreč odločilno pospešila razvoj celotnega jugoslovan-skega gospodarstva ter prispevala pomemben delež k dvigu osebnega standarda najširšega kroga državljanov. Spremenila se je tudi notranja fiziognomija Zastave; iz izrazito posredniške delovne organizacije naglo pre-rašča v samostojnega proizvajalca vozil, ki zmeraj uspešneje osvaja ne le domače, ampak tudi mednarodno tržišče.

Prepričani smo lahko, da ga ni občana, ki bi vsaj približno ne vedel, kaj izdelujejo v Kragujevcu. Konec koncev so popularni fički in stoenke, fiat 1300, 125 PZ, 128 in 132 pa

kombiji in značilni lahki tovornjaki postali nepogrešljivi sestavni del jugoslovan-ske stvarnosti. V letu, 1955 jih je prišlo iz montažnih dvoran približno 1000, medtem ko so lani tekoči trakovi izbruhali že 116.548 avtomobilov različnih ka-tegorij. Število zaposlenih je doseglo spoštljivih 30.000 oseb. V samih Zavodih prispevajo k skupni vrednosti vozil okrog 50 odstotkov, ostalih 50 odstotkov pa odpade na specializirane kooperantske hiše širom po državi.

Povejmo tudi, da so aprila 1972 spustili v pogon nov tovarniški kompleks s skupno površino 220.000 kvadratnih metrov, katerega notranja komunikacijska mreža je dolga 12 kilometrov(!). Strojni park tega giganta sestavlja prek 1700 najso-dobnejših aparatov in zapletenih naprav.

Letos so se v ZCZ lotili izdelave modela fiat 132 GLS, s čimer je proiz-vodni načrt znova pridobil na pestrosti. Strokovnjaki upajo, da bodo z njim dosegli podoben prodajni in izvozni uspeh kot so ga (in kot ga še dosegajo) s »stoenkami«.

— or

igralcev so bili ugodni, in to obeta, da se na zelenicah ne bodo srečevali le turisti, temveč tudi ljudje, ki bodo prišli k nam samo z namenom igrati golf! Tudi prvi domači igralci golfa se že pojavljajo, predvsem pa je za vsako igrišče pomemben dober učitelj golfa. Bled ga bo slej ko prej dobil.

Zavod za turizem Bled in podjetje Kompas sta dosegla že veliko prispevala, da bi blejski golf zaživel in da bi bilo igrišče znano tako doma kot na tujem. Na voljo je oprema, ki jo igralec lahko kupi ali sposodi. Prihodnje leto načrtujejo številna tekmo-vanja, tako klubska kot tekmo-vanja med gosti blejskih hotelov. Osrednja prireditelj naj bi bila Pokal Bleda. Nanjo nameravajo povabiti igralce klubov iz Avstrije, Italije, Švice, Zvezne republike Neunčije itd. Zavod za pospeševanje in razvoj tu-rizma z Bleda je že izdelal propa-gandni material, ki ga bodo razpo-siljali skupaj s prospektom Bleda in propagandnim gradivom Kompas. Akciji se pridružujejo tudi predstavniki evropskih golf klubov. Omeniti velja tudi tako imenovane golf vi-kende, še posebej primerne za skupne igralce, in Kompasove golf pake-te turistične ponudbe, ki so drugje v Evropi že v navadi. J. Košnjek

Na novoletnem sejmju v Kranju vam nudi bogato izbiro moških, ženskih in otroških copat ter ortopedskih copat po ugodnih cenah.

Priporoča se Markić Katarina, Bečanova 1, Trzin

TEKSTILINDUS KLANJ

Informativno prodajni center Tekstilindusa — Kranj odprto od 7. do 19. ure sobota od 7. do 13. ure

Golf tudi za nas ni več neznanka

Blejsko igrišče za golf, ki v Jugoslaviji še nima para, se uspešno vključuje v turistično gospodarstvo — Ugodne ocene prvih igralcev — Pri-zadevanja Zavoda za pospeševanje in razvoj turizma Bled in Kompas

Časi, ko so se za golf navduševali in uživali ob tej igri le na ameriški celini, so minili. Golf postaja tudi v Evropi priljubljena igra in vztrajen spremljevalec turistične ponudbe. V Evropi je danes že okrog 450 igrišč za golf. Sosednja Avstrija ima na primer 16 igrišč za golf, Belgija 11, Češkoslovaška 2, Anglija 68, Grčija 3, Italija 45, Luksemburg ima eno igrišče za golf, Monaco prav toliko, Nizozemska 17, Norveška 4, Portugalska 12, Španija 31, Švica 30 in Švedska 53!

Igrišča za pravi, veliki golf rastejo tudi v drugih državah stare celine, med katerimi je tudi Jugoslavija. Naša zgodovina igre na razsežnih travnih površinah sega v leta pred vojno, ko so se za golf ogreli na turističnem Bledu. Čeprav igrišče niti uradno odprto ni bilo in ne urejeno, kot bi bilo treba, je zanimanje za igro na 18 zelenicah narasčalo. Zanj so se ogrevali predvsem di-

plomatski predstavniki v tedanji državi.

Po vojni so se prizadevanja za ureditev blejskega golf igrišča nadaljevala, in to predvsem na pobo-dno Turistične zveze Slovenije in kasneje Zavoda za turizem Bled. Na Bled je prišel znani strokovnjak za projektiranje igrišč za golf arhi-tekt Donald Harradn iz Švice. Ker je bilo predvojno igrišče uničeno, je izdelal načrte za igralni kompleks na osnovi najnovejših dosežkov in pravil. Med letoma 1971 in 1974 je bilo na naravni terasi, oddaljeni od Bleda dobra dva kilometra, nad so-tesko Save urejeno igrišče, dolgo 13 kilometrov in z nadmorsko višino med 504 in 520 metri. Čeprav prvo igrišče v Jugoslaviji še ni popolnoma urejeno, so letos zabeležili že 500 igralnih dni. Prevladovali so tujeji, ki so za golf igrišče zvedeli zgolj po naključju. Večje propagandne akcije v tujino še niso posegle. Vtisi prvih

Iskra commerce
vabi k sodelovanju

vodjo servisne delavnice Kranj

za vodenje delavnice in delo na popravilu črno-belih in barvnih televizorjev.

Pogoji:

- srednja tehnična elektro šola — šibki tok ali VK RTV mehanik
- 5 let prakse v stroki
- odslužen vojaški rok
- šoferski izpit B kategorije
- 3-mesečno poskusno delo

Cenjene ponudbe pošljite na naslov:
Kadrovsko-socialna služba, Iskra Commerce Ljubljana, Masarykova 15, 15 dni po objavi.

Osnovna šola

Davorin Jenko
Cerklje na Gorenjskem

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. dveh učiteljev za razredni pouk
za nedoločen čas

Pogoji: srednja ali višja izobrazba pedagoške smeri

2. učitelja za oddelek PB

za določen čas

Pogoji: srednja ali višja izobrazba pedagoške smeri

Nastop službe je možen takoj.

Na voljo je družinsko stanovanje.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev za sklenitev delovnega razmerja pošljite na gornji naslov. Razpis velja 15 dni od dneva objave.

SGP Projekt Kranj

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

I. za TOZD gradbena enota Kranj

1. DVEH VODIJ OBRAČUNSKIH ENOT

Pogoj: gradbeni tehnik s triletnimi delovnimi izkušnjami v gradbeni operativi z opravljenim strokovnim izpitom

2. ADMINISTRATORJA
V KOMUNALNIH OBRAH

Pogoj: dvoletna administrativna šola z enoletnimi delovnimi izkušnjami

II. za TOZD Lesno železokrivski obrat Kokrica

1. OBRAČUNOVALCA PROIZVODNJE
V ŽELEZ. DELAVNICI

Pogoj: gradbeni ali ekonomski tehnik z enoletnimi delovnimi izkušnjami

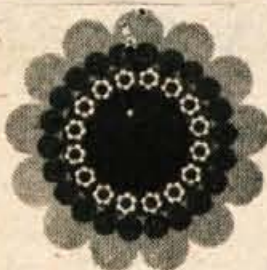
Pismene ponudbe z dokazili o strokovnosti za objavljena delovna mesta naj kandidati predložijo kadrovsko-socialni službi Kranj, Nazorjeva 1 v 10 dneh po objavi.

Razpisna komisija pri
AMATERSKEM GLEDALIŠČU »TONE ČUFAR«
JESENICE

na osnovi 76. člena statuta
razpisuje prosto delovno mesto
režiserja — upravnika gledališča

Pogoji:

- visoka izobrazba
- najmanj 5 let prakse v gledališki dejavnosti
- Osebnih dohodkov po samoupravnem sporazumu zavoda.
- Nastop zaposlitve takoj.
- Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.
- Prijave z dokazili o strokovnosti pošljite najkasneje do 25. decembra 1974 na naslov: Amatersko gledališče »Tone Čufar« Jesenice, Trg Toneta Čufarja 4 — razpisna komisija.

Beate
Uhse

želi vsem občanom Gorenjske
srečno novo leto 1975

SCHIEDEL - YU - Kamin

dimnik št. 1 v Evropi

PGP

GRADNJA ŽALEC

Tam v Sremu so grobovi
poravnani vsi z zemljo.
Čez trinajst grobov,
čez trinajst gomil
čez in čez prerasla trava...

Daša Dobošek,
Glasiilo slovenskega bataljona
prve krajiške brigade

Živel je lep, postaven in ponosen
gorenjski fant...

To je bil Blažetov Francelj iz Češnjevka, iz podgorske vasi pod Krvavcem, na lepi kmečki domačiji doma.

V srečnih otroških letih se je poleti kopal, pozimi drsal na Virškovem bajerju za vasjo, poslušal grozljive pripovedi o gradu Strmolu in pesmi o nunci velesovski, ki fanta pozabiti ni mogla in si zabodla meč v nesrečno srce.

Prekmalu je prišel čas, ko je bilo treba zapustiti topli dom. Poslali so ga na šentviško gimnazijo — mati seveda s tiho željo, da bi postal »gospod«...

Res je postal svečenik, a ne po želji matere — postal je svečenik slovenske besede, slovenstva sploh. Na ljubljanski univerzi je doštudiral slovenski jezik in slovensko zgodovino.

Bil je samosvoj, ni se hotel strankarsko opredeliti, biti Sokol ali Orel. Zato pa ni dobil profesorske službe, čakal je nanjo leta in leta...

Vendar ta leta niso bila izgubljena. Vrnil se je k zemlji, prijel za sleherno kmečko delo, za koso in plug. Veliko je bral, včasih pa se je po bližnjicah povzpela na Krvavec in užival razgled po svoji ljubi Gorenjski. Ob nedeljah je z vaškimi fanti zavil v Sajevevo gostilno v Velesovem. Bil je spet kmečki fant, enak med enakimi.

Že so se mu nad visokim, lepim čelom začeli redčiti lasje, ko je tridesetleten dobil mesto suplenta na kranjski gimnaziji.

Takrat sva se srečala. Bil mi je dve leti nad vse drag učitelj materinščine in skrbni razredni oče. Kako je znal ogreti naša mlada srca za lepo umetniško besedo in za prečudne zakonitosti našega jezika! Takrat sem si v duhu že izbral poklic slavista, njegov poklic...

Njegova močna osebnost in samozavest je napolnila sleherni kotiček v razredu, vzgajal nas je z odločno, a nikoli z ostro ali žaljivo besedo.

Toda v to naše sožitje je treščil usodni april 1941. Šolo so zaprli, dijaki smo se razšli, profesor Franc Šipic pa je kot vojak šel braniti domovino. Toda kmalu se je vrnil

Profesorju
Francu Šipicu
v spomin

domov, potrtn in ranjen v dno duše. Videl je domovino izdano, pregaženo in ponižano do kraja. Mati mu je rekla: »Samo da si spet prišel domov, Francelj!« On pa ves mračen: »Mati, zdaj se bo zares hudo šele začelo!«

In se je res! Nacistični glavar Kutschera je kranjsko gimnazijo spremenil v nemško učiteljsko s samim nemškim kadrom, da bi čimprej ponemčil Gorenjce. Francelj je spet kmetoval doma; dvakrat je dobil vabilo z Bleda, naj gre učiti v Reich. Končno ga je Kutschera poklical predse in ga snubil: »Du hast doch eine deutsche Name — Schipitz!« (Ti imaš vendar nemško ime — Šipic!) Francelj pa je ponosno in gorenjsko trmasto molčal, le ustnice so neslišno šepetale besede gorenjskega rojaka pisatelja: »Naprodaj nismo Sloveni nikdar!«

Julija 1941 so ga prišli na dom iskat gestapovci in ga odpeljali v Šentvid. V poslopju, kjer je preživel toliko lepih mladih let kot dijak, je sedaj čakal v veliki družbi sotrpinov na pregnanstvo. Nemci so jih poniževali na vse mogoče načine. Potem pa transport v Srbijo! Ko je mati zvedela, da so ga odpeljali, je legla in kmalu umrla.

Tako se je znašel med bratskim srbskim ljudstvom, ki je nesrečne izgnance gostoljubno sprejelo. Pomagal je tistim rojakom, ki so imeli družino, otroke. Delal je pri Rdečem križu v Beogradu in sodeloval s partizanskim gibanjem.

Po osvoboditvi Beograda oktobra 1944 je postal vojak Titove jugoslovanske armade in se vključil v slo-

Ob tridesetletnici
junaške smrti
na sremski fronti

venski bataljon prve krajiške brigade. Končno je z orožjem v roki preganjal iz domovine tiste, ki so ga pred tremi leti brezobzirno odtrgali od doma in od njegovih dijakov. Z vsakim osvojenim kilometrom je bil bliže Sloveniji, svoji nepozabni Gorenjski. Vendar je usoda hotela, da je ni živ nikoli več videl!

Iz operacijskega dnevnika prve krajiške brigade beremo za 28. december 1944, da so borci te brigade potisnili pri vasi Komletinci v Sremu sovražnika 300 metrov od kanala. Ker pa sosedne enote niso sodelovale, je sovražnik udaril v desni bok naših enot in jih primoral, da so se umaknile na izhodiščni položaj. Izgube v teh bojih so bile 12 mrtvih in 38 ranjenih.

Takrat je padel tudi Francelj!

Krogla nemškega ostrostrelca mu je prebila plemenito čelo — v hipu je bil mrtev. Z žrtvijo svojega dragocene življenja je potrdil vse vrednote, za katere je doslej živel in se boril. Zaman ga je po osvoboditvi doma čakal oče, brat in sestre; zaman ga je čakala zaročenka v Kranju, zaman so ga pričakovali njegovi dijaki...

V pozni jeseni 1945 ga je brat Miha pripeljal domov. Ko so ga položili v boljše krsto, je bil videti tako dobro ohranjen, kakor da je pravkar zatisnil oči. Še enkrat je ležal v zavetju svojega doma, potem ga je sprejela vase domača zemlja; na pokopališču v Cerkljah so ga gorenjski partizani položili k večnemu počitku poleg matere. Na družinskem nagrobniku se je pridružilo ostalim se njegovo ime: FRANC ŠIPIC — 12. 3. 1908 — 28. 12. 1944.

Toda Blažetov Francelj ni povsem umrl tistega mrzlega decembrskega dne pred tridesetimi leti. V nas vseh, ki smo ga ljubili in spoštovali, živi še naprej. Čim bolj se čas odmika, tem čistejši in milejši nam je njegov spomin.

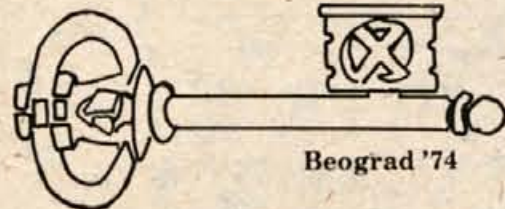
Janez Dolenc

Restavracija Iskra

priraja v torek, 31. decembra, ob 20. uri SILVESTROVANJE v restavraciji nove tovarne na Laborah. Prijave se sprejemajo v upravi restavracije Iskra, Savska loka 1.

Vse ostale informacije dobite na tel. 21-245.

SLOVENIJALES
ALPLES
INDUSTRIJA POHIŠTVA
64228 ŽELEZNIKI

Beograd '74

OBIŠČITE RAZSTAVO POHIŠTVA

sistem Triglav —
dobitnik zlatega ključa Beograd '74

pohištvo za kopalnice —
dobitnik diplome Beograd '74

Razstava bo odprta od 10. do 28. decembra
od 9. do 18. ure ob delavnikih
in od 9. do 14. ure ob sobotah in nedeljah
v prodajalni ALPLES v Železnikih

NAGRAJENO POHIŠTVO TRIGLAV JE ŽE V PRODAJI

ZASTAVA

avtomobili

slovenija avto

★ cena s
popustom
49.442,70 din

Z
1300

Z
101

Z
125 PZ

★ cena s
popustom
56.991,80 din

★ bančni
kredit

★ staro
za
novo

★ cena s popus-
tom 53.489,80 din

★ 40.000 din kredita pri
Slovenija avto ★ 10 %

udeležba ★ velika izbira barv
★ dodatna oprema ★ staro za novo

★ bančni
kredit

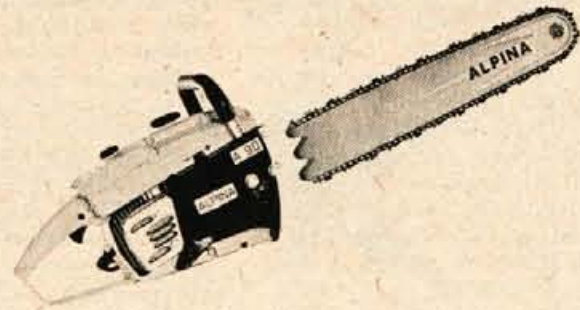
★ staro
za
novo

Ljubljana, Maribor, Celje — Avtomotor,
Kranj, Koper, Krško, Idrija

★★★★★

Obiščite nas na novoletnem sejmu v Kranju od 15. do 26. de-
cembra, kjer vam bomo s strokovnim nasvetom pomagali
k pravilnejši izbiri.

motorne kosilnice
ALPINA

žage ALPINA

2 % znižan prometni davek

 ŽIVILA

Kranj
TOZD Maloprodaja

Obiščite nas na XV. jubilej-
nem sejmu v Kranju od 15.
do 26. decembra 1974

Vabimo vas na veselo silvestrovanje v
Delavskem domu v Kranju

v torek, 31. decembra, ob 20. uri.

Ob 21. uri bo silvesterski meni z buteljko vina in ob 2. uri hladen
narezek.

Za stare in mlade igra priznani ansambel Karavani iz
Kamnika. Rezervacije po 200 din sprejema upravnik de-
lavskega doma tel. št. 23-280 in Gostišče Kuhar, Adergas
št. 37.

Obiščite naš paviljon —
prepričajte se — zadovoljni
boste

Na novoletnem sejmu v
Kranju od 15. do 26. decem-
bra boste ugodno kupili
moško, žensko in otroško
obutev z ortopedskimi vlož-
ki, po konkurenčnih cenah.
Modno čevljarstvo
Kern Stanko, Kranj, Parti-
zanska 5.

Reklamna
prodaja
v prodajalnah
ŽIVILA

Zakaj premišljevati
kakšno naj bo
NOVOLETNO DARILO

Obiščite
naše
prodajalne

U Kranju
Bledu
Jesenicah
Tržiču
Škofji Loki
Žireh
Gorenji vasi
Metliki

svetovali vam bomo
in vas prijazno postregli

Mercator
vam svetuje!

- pohištvo
- stroji za gospodinjstvo
- peči
- TV aparati v beli in barvni tehniki
- gospodinjski strojčki
- okraski za jelko
- zavese
- odeje
- tekstil
- preproge
- perilo
- smuči
- sanke
- smučarska oprema
- smučarske čevlje

Cenjeni potrošniki, Mercator
vas vabi na ogled novoletnega
sejma v Kranju. V hali A in
hali C si oglejte razstavljeno
blago, ki ga razstavlja in pro-
daja po izredno ugodnih cenah
Mercator TOZD Preskrba iz
Tržiča.

25 let

Mercator

Skratka vse, kar potrebujete za obdaritev vaših najbližjih ob
novem letu si lahko nabavite prav v paviljonu Mercatorja v hali
A in C. Novoletni popust, prodaja na potrošniški kredit do 2
milijona din, brez porokov in brezplačna dostava na dom so
ugodnosti, ki jih ne kaže zamuditi.

Obiščite novoletni sejem v Kranju. Obiščite paviljon Mercatorja
v hali A in C.

TRIGLAV KONFEKCIJA KRANJ

Pri nakupu nad 200 din dajemo
praktično darilo v naših prodajal-
nah v Kranju, Kamniku in Tržiču

Paviljon Murka
na novoletnem gorenjskem sejmu
v Kranju
od 15. do 26. decembra 1974

- pohištvo
- gradbeni material
- gospodinjski stroji

Sejemski popusti
Dostava na dom

murka

prodam

Prodaj PRASIČA za zakol. Porenta, Sv. Duh 44, Škofja Loka 7708
 Prodaj 9 mesecev brejo KRAVO. Gorica 5, Radovljica 7709
 Prodaj 4 KONJE v starosti od 1 do 6 let. Informacije vsak dan na naslov: Nakrst Marjan, Sp. Loke 20, Krašnja pri Domžalah 7710
 Prodaj PRASIČE za zakol. Vopovlje 17, Cerklje 7711

Pustolovca v zraku

Režija: Giuseppe Ciuluzzi
 Gl. vloge: Terence Hill, Bud Spencer

Terence Hill in Bud Spencer sta zanimiv in uveljavljen filmski par, stara znanca westernov in manj zahtevnih filmov, njuni vloge pa sta ne glede na žanr vedno enaki. Vsi njuni filmi so lahkotni, nezahtevni, namenjeni zabavi in sprostitvi. Zgodbe v njih pravzaprav niso pomembne, prizorišča dogajanj pa so le dopolnilo razgibanim akcijam in največkrat nenavadnim pustolovčinam obeh junakov, ki se nemalokrat najdeta sredi pretepev. Te filme bi lahko označili kot komedije s prevladujočo situacijsko komiko in bolj ali manj duhovitim dialogom. Seveda pa je ta komika že precej izrabljena, saj se ponavlja od filma do filma.

Dogajanje se tokrat odvija v kolumbijskih pragozdovih, kjer morata naša junaka zaradi okvare na letalu zasilno pristati. V iskanju zadržke naletita na vrsto rudarjev, iskalcev dragih kamnov, ki jih izkoriščajo bogati in odušerki trgovci. To pa je že dovolj za zaplet in poldruge uro zabave. M. G.

kino

Kranj CENTER

17. decembra hongkonški barv. V ZMAJEVEM GNEZDU ob 16., 18. in 20. uri
 18. decembra hongkonški barv. V ZMAJEVEM GNEZDU ob 16. in 18. uri, premiera ital-amer. barv. westerna TUJEC, IMENOVAN POKOPALIŠČE ob 20. uri
 19. decembra amer. ital. barv. western TUJEC, IMENOVAN POKOPALIŠČE ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

17. decembra japon. barv. pust. OICI, CUVAJ SE SAMURAJA ob 16., 18. in 20. uri
 18. decembra ital. barv. western DOLGI DNEVI SOVRASTVA ob 16., 18. in 20. uri
 19. decembra hongkonški barv. V ZMAJEVEM GNEZDU ob 16., 18. in 20. uri

Tržič

17. decembra ital. barv. western DOLGI DNEVI SOVRASTVA ob 18. in 20. uri
 18. decembra franc. barv. erot. TRGOVINA S SEKSOM ob 18. in 20. uri (ni primeren za otroke)
 19. decembra franc. barv. erot. TRGOVINA S SEKSOM ob 18. in 20. uri (ni primeren za otroke)

Kamnik DOM

17. decembra ameriški barvni ŠAMPION RODEA ob 18. uri
 18. decembra ameriški barvni ŠAMPION RODEA ob 18. in 20. uri
 19. decembra ital-amer. barv. western IME MU JE SVETI DUH ob 18. in 20. uri

Škofja Loka SORA

17. decembra amer. barv. drama HAMMER-SMITH JE POBEGNIL ob 20. uri
 18. decembra amer. barv. drama HAMMER-SMITH JE POBEGNIL ob 18. in 20. uri
 19. decembra ital. barv. western SEDEM DOLARJEV ZA SEDEM MASČEVANJ ob 20. uri

Železniki OBZORJE

18. decembra amer. barv. krim. POGREB V LOS ANGELESU ob 20. uri

Radovljica

17. decembra ital. barv. krim. V MILANU UBLJAJO V SOBOTO ob 20. uri
 18. decembra amer. barv. pust. SLAUGHTERJEV VELIKI BOJ ob 20. uri
 19. decembra hongkonški barv. JEKLENI MLADENIČ ob 20. uri

Jesenice RADIO

17. decembra franc. barv. komed. MODRI AGENT Z ENIM ČRNIM ČEVLJEM
 18. decembra amer. barv. komed. LJUBIM SVOJO ŽENO
 19. decembra jug. barv. vojni UŽISKA REPUBLIKA

Jesenice PLAVŽ

17. decembra nem. krim. MORILEC OSAM. LJENIH ŽENSK
 19. decembra ital. barv. melodrama LJUBIMCA IZ BENETK
Kranjska gora
 18. decembra franc. barv. komed. MODRI AGENT Z ENIM ČRNIM ČEVLJEM
 19. decembra amer. barv. komed. LJUBIM SVOJO ŽENO

Ura pravljic

V četrtek, 19. decembra, ob 17. uri v Pionirski knjižnici URA PRAVLJIC. Vabljeni.

Prodaj PRASIČA za zakol. Podbrezje 6, Duplje 7712
 Prodaj PRASIČA, 130 kg težkega. Šli-bar, Kovor 56, Tržič 7713
 Prodaj PRASIČE za zakol. Podhom 4, Zg. Gorje 7714
 Prodaj PRASIČA, 120 kg težkega. Gora 1, Komenda 7715
 Prodaj mesnatega PRASIČA, 170 kg težkega. Glinje 12, Cerklje 7716
 Prodaj dva PRASIČA, okrog 140 kg težka, za zakol. Cerklje 97 7717
 Prodaj električni RADIATOR za gretje manjšega prostora. Zg. Brnik 7, Cerklje 7718
 Prodaj PRASIČA, 110 kg težkega. Dvorje 54, Cerklje 7719
 Prodaj mesnatega PRASIČA za zakol. Zg. Brnik 20, Cerklje 7720
 Prodaj brejo KRAVO. Luže 26, Senčur 7721
 Prodaj dva PRASIČA za zakol, 140 in 230 kg težka po 17-din. Zabnica 23. 7722
 Prodaj PLETILNI STROJ, japonske znamke, dvoredni in rabljeno SPALNICO. Naslov v oglasnem oddelku 7723
 Ugodno prodaj TELEVIZOR RIZ s konverterjem za drugi program in stabilizator. Kuratova 30, Kokrica 7724
 Prodaj PRASIČA za zakol. Bašelj 32, Preddvor 7725
 Prodaj teleta BIKCA — simentalca, 6 tednov in TELICO, 1 leto. Klinar, Moše 1, Brezje 7726
 Prodaj dva težka PRASIČA. Struževce 7 7727

kupim

Kupim rabljeno MIZARSKO KOMBINIRKO ter TRAVNO BRANO. Zupan, Leše 16, Tržič 7734

vozila

Prodaj karambolirani avto ZASTA-VO 1300, letnik 1968, po delih. Vidmar Drago, Kranj, Kebetova 20 7649
 Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1970. Valjavec, Bistrica 20 a, Tržič 7728
 Ugodno prodaj ŠKODO 1000 MB, letnik 1969. Groharjevo naselje 17, Škofja Loka 7729
 Ugodno prodaj ZASTAVO 1300, letnik 1967, tudi po delih. Jenko, Zg. Brnik 93 7730
 Ugodno prodaj bel AMI 8, letnik 1971, 41.000 km, registriran za 1975, prenovljen, z dodatki: pas, verige, radio, Cesen, Kranj, Trojarjeva 11, telefon 23-932 popoldan 7731
 Ugodno prodaj starejši letnik ZASTAVO 750. Naslov v oglasnem oddelku ali telefon popoldne 23-125 7732
 Ugodno prodaj AUSTIN MAXI 1500, letnik 1970. Svegelj, Cankarjeva 8, Tržič 7733

posesti

Prodaj GARAZO v centru Kranja na cesti Staneta Zagarja. Dolinar, Partizanska 42, Škofja Loka 7735

prireditve

GOSTIŠČE VALERIJA JEZERSKO vabi na SILVESTROVANJE. Cene rezervacij 110 din na telefon 44-009 7589
 SPORTNO DRUŠTVO KOMENDA prireja veselo SILVESTROVANJE v prostori Doma Komenda. Igra ansambel DANZIG KVINTET. Rezervacije po 30

din sprejemajo v trgovini Moste in Komenda. Vstopnice bodo zrebane. Vabljeni! 7738

zaposlitve

FINANČNEGA KNJIGOVODJO za določen čas ali honorarno — zaposlilimo. Sporočite na telefon 22-423 7736
 ELEKTROVARILEC, specializiran za vse vrste cistern, išče popoldansko službo, Ponudbe pod »Tehtnica« 7737

izgubljeno

Dne 12. 12. 1974 sem na cesti od Stirnovce ulice do Zdravstvenega doma v Kranju izgubil ZAPESTNO URO. Poštenega najditelja prosim, da jo odda proti nagradi v Kranju, Stirnova 3 7739

Le vsak peti slovenski voznik ima svoje vozilo opremljeno z varnostnim pasom

Pridružite se nam tudi vi in uporabljajte varnostni pas med vožnjo

3 točkovi varnostni pas vam v prometu zagotavlja 50% večjo osebno varnost

Ljubljana 1974

Republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu je prav sedaj sprožil prometno vzgojno akcijo z naslovom Varnostni pas. Namen akcije je seznaniti udeležence v prometu zlasti voznike osebnih avtomobilov s prednostni uporabi varnostnega pasu med vožnjo. V ta namen so izdelali poseben lepak, lepak-obežanko, na voljo pa je tudi prometni film. Vse to naj bi spodbudilo lastnike osebnih avtomobilov, da bi vgradili v svoje avtomobile varnostni pas. Trenutno vozi po slovenskih cestah z vgrajenim varnostnim pasom le vsak peti slovenski voznik.

Okradli cerkev na Jamniku

V času od 12. do 14. decembra so neznanci vlomili v cerkev Sv. Primoža na Jamniku. V cerkev so prišli s ponarejenim ključem, pri odpiranju drugih vrat pa so si pomagali z železno palico. Iz cerkve je izginila slika Križev pot št. 10, medeninasti kelih in 6 medeninastih svečnikov visokih 49 cm. Vrednost ukradenih predmetov je okoli 16.800 din, škode na vratih pa je za 1300 din.

ZAHVALA

Ob nepričakovani izgubi našega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

Rudolfa Obrulka

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence, nam izrekli sožalje in za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Žalujoči: žena, sinova, hčerka in ostalo sorodstvo.

Moše, Kranj, Moste, Vodice, Trzin, Koper, 17. decembra 1974

ZAHVALA

Ob holeciji izgubi našega dobrega očeta in starega očeta

Jožeta Šinka

Knefčevega ata

se zahvaljujemo dobrim sosedom, Režkovim in tov. Aleksandru Čirčiču, ki so nam v teh težkih dneh stali ob strani in nam pomagali. Pristrčna hvala dr. Udirju za večletno požrtvovalno zdravljenje. Hvala pevcem za ganljive žalostinke in župniku g. Pavlinu. Iskrena hvala sorodnikom, znancem, gasilec, zvezi borecev, kolektivno in učencem Doma GŠC in vsem, ki so ga spremili na zadnji poti, darovali vence in cvetje ter z nami sočustvovali.

Žalujoča družina Knefčeva.

Sp. Besnica, 12. decembra 1974

s sodišča

Zdaj imajo besedo priče

Z zagovorom zadnjih dveh od trinajstih obtožencev v zadevi Surovina se je pred kranjskim okrožnim sodiščem končala prva polovica sodne obravnave, ki danes teče že deveti dan. Zda so na vrsti priče.

Sicer pa pogledimo, kaj sta povedala zadnja dva obtoženca. Jože Urbanc, upokojenec iz Kranja, je obtožen, da je spodbujal Hermana Isteniča, Pavleta Štirna in Blaža Bukovnika, naj mu pripeljejo čim več odpadnih kovin, da bi jih odkupil, čeprav je vedel, da so si jih protipravno prisvojili. Tako naj bi mu Istenič prodal najmanj 170 kg bakra za najmanj 1280 din, Štirna pa najmanj 500 kg bakra in medenine za 3500 din, Bukovnik Blaž pa naj bi mu skupaj z Francem Jankovičem in Petrom Grašičem prodal najmanj 88 kg medeninastih ostružkov ter 420 kg bakra, na škodo Iskre pa še najmanj 280 kg bakra vse skupaj v vrednosti 4800 din. Na obravnavi pa je Jože Urbanc povedal, da ni vedel da so bile te kovine ukradene. Šoferji so zanj puščali robo na treh mestih v bližini Mlake, tja jo je hodil tudi iskat. To naj bi bilo trikrat. Povedal je še, da teh prodajalcev kovin ni sam poiskal, pač pa so oni njega. Tudi količine, ki naj bi jih po obtožnici odkupil, se mu zde prevelike.

Karlu Bričlju, upokojencu iz Kranja, pa obtožnica očita, da je PTT Kranj vzel 1030 kg bakra in ga prodal Surovini ter za to dobil 9940,70 din. Pred upokojitvijo je delal kot skladiščnik pri PTT Kranj. Opazil je, da se nerabna telefonska žica odlaga na kup. Enkrat so vso to žico odpeljali na smetišče, drugič pa so jo prodali kot železo, ker je bil baker v ovojju pač manj vreden. To pa se je Bričlju zdelo škoda, pa je začel to nerabno žico žgati, da je ovoj zgorel, ostanke bakra pa je nato prodal Surovini. Žgal je tako, da so lahko to videli vsi drugi in tudi ni imel občutka, da počenja kaj nedovoljenega. Po skladiščnih listih naj bi se tega bakra nabralo skoraj za eno tona. Vrednost tega bakra — skoraj milijon starih din — je na zahtevo PTT tudi že povrnil podjetju. Senat, ki se trudi za objektivno resnico, pa je ugotovil, da zajeten šop skladiščnih listov, ki naj bi bili Bričljevi, ni težak za celo tona, pač pa mnogo manj. Bričelj je sicer priznal, da ga je bilo toliko kot se mu očita, vtis pa je, da bi lahko pritrdil še hujšim očitkom. Na sodni obravnavi se je ugotovilo, da bi lahko prodal Surovini le desetino ali še manj očitane ga bakra.

Včeraj, v ponedeljek, je sodišče zaslišalo prve priče v zadevi Surovina. Tehtalec na tehtnici KZ Sloga Peter Taler je povedal, da so res tehtali na njegovi tehtnici šoferji Surovine. Tehtal je tako kot so mu rekli, sami so torej povedali taro, težo zabojev, v katerih je bila kovina, pa je imel navadno Boris Rudolf že zapisano na listku, ker je bila teža zabojev znana.

Skladiščnik v Iskri Franc Tratnik je povedal, da so od njih vozili kovine tovornjaki več podjetij, zanje je vedno zahteval, da avtomobil prej tarirajo. Tovornjaki Surovine pa so za njih večkrat vozili in je zato vedel, da je njihova tara znana in zanje ni posebej zahteval tariranje. Na vprašanje, če so pri oljnatih ostružkih kaj odbili od teže zaradi olja, je povedal da ne, pač pa je njihova služba kot se njemu zdi za oljnate kovine popustila nekoliko pri ceni.

Viktor Košir, vodja obrata vzdrževanja tovarne Špik je povedal, da so sprva tovornjaki Surovine vozili iz tovarne brez spremstva do Iskre, kasneje pa je po navodilu nadrejenih določil spremstvo za te tovornjake. Spremljal jih je Anton Vidic, ki pa ni natančno vedel, zakaj je treba spremljati tovornjak, vendar pa Košir meni, da se je že moralo vedeti, zakaj je potrebno spremstvo. Spremljali pa so prevoz kovin od Špika v Iskro tudi drugi spremljevalci. Kadar pa je bilo veliko dela, pa so tovornjak odsvolili kar brez spremstva.

Janez Glač, referent za komercialne storitve v Iskri, je sodišču pojasnil, kako so v Iskri obračunavali prodajo odpadnih kovin. Povedal je, da so do leta 1970 lahko dostavnice primerjali s tehtnimi listi, ki so bili priloženi, kasneje pa tehtnih listov ni več bilo, ker so v Surovini te liste potrebovali pri obračunavanju tehtnine. Zato so v Iskri primerjali le če so upoštevali vse dostavnice, teže pa ne.

Janez Demšar iz Zminca je bil do novembra 1970 zaposlen v Surovini kot nabavni referent in je sodišču pojasnil sistem poslovanja, ki je bil takrat v veljavi. L. M.

nesreče

Neprimerna hitrost

V petek, 13. decembra, nekaj po 20. uri se je na Rečiški cesti na Bledu pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. Voznik osebnega avtomobila Vinko Može (roj. 1952) z Bleda je vozil proti Gorjam. V blagem zavoju ga je zaradi neprimerne hitrosti in vinjenosti zaneslo v cestni smernik, od tu pa je avtomobil odbilo na levo stran ceste. V trčenju je padel iz avtomobila sopotnik Radovan Pečar. Voznik in sopotnik sta bila v nesreči lažje ranjena, škode na avtomobilu pa je za 10.000 din.

Nenadoma na cesto

V soboto, 14. decembra, nekaj po 14. uri je Anton Nadižar iz Čirčič prečkal obvozno cesto v Kranju. Pri tem ga je kljub zaviranju zadel voznik osebnega avtomobila Ciril Jagodič (roj. 1949) iz Most. Huje ranjenega Nadižarja so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Zunaj prehoda na cesto

V petek, 13. decembra, ob 5.25 je nenadoma stopil pred osebni avtomobil Franca Vončina (roj. 1938) iz Poljšice pri Bledu pešec Jože Jagodič (roj. 1957) iz Hraš. Nesreča se je pripetila, ko je Jagodič hotel kake tri metre od prehoda za pešce prečkati Koroško cesto v Kranju.

Vinjen za volanom

V petek, 13. decembra, ob 18. uri je na cesti drugega reda v Boh. Bistrici voznik osebnega avtomobila Janko Mulič (roj. 1937) iz Boh. Bistrice v križišču zavil na levo stran ceste in čelno trčil v že stojeci osebni avtomobil Antona Pfajfra (roj. 1942) iz Nemškega rovta. Voznik Mulič je bil v nesreči huje ranjen in so ga prepeljali v jeseniško bolnišnico.

Prišla pred avto

V petek, 13. decembra, nekaj pred 7. uro zjutraj je voznik osebnega avtomobila Alojz Stern (roj. 1937) s Kokrice peljal po Cesti JLA, sicer zaprti za promet zaradi del na cesti. Pri hiši št. 22 je z desne strani prečkala cesto Marija Eržen (roj. 1896) s Škofjeloške ceste v Kranju. Kljub zaviranju jo je avtomobil zadel. Huje ranjeno so prepeljali v ljubljansko bolnišnico. L. M.

Spet vse po načrtih

V 11. kolu I. zvezne hokejske lige skupine A sta oba favorita za naslov odpravila svoja nasprotnika. Olimpija je osvojila točki z Medveščakom, Jeseničani pa s Slavijo. Tudi v skupini B sta oba gorenjska predstavnika brez težav premagala svoja nasprotnika.

SLAVIJA : JESENICE 3:7

Ljubljana, ZHL A Slavija : Jesenice 3:7 (1:2, 1:5, 1:0) hala Tivoli, gledalcev 1000, sodnika Hegeduš, Grgec (oba Zagreb).

Strelci za Jesenice J. Razinger, Hafner, F. Zbontar, Beravs in Košir po 1 ter Poljanšek 2.

V lepi in hitri igri so Jeseničani šele v drugi tretjini zlomili odpor vevške Slavije.

TIVOLI : KR. GORA 3:8

Ljubljana, ZHL B Tivoli : Kranjska gora 3:8 (2:3, 1:2, 0:3) hala Tivoli gledalcev 200 sodnika I. Petelin (Ljubljana) Janežič (Maribor).

Strelci za Kranjsko goro Češnjak 4, Pavlič, Slibar, Razinger ter Kunšič po 1.

Kranjskogorci so brez težav premagali dobre hokejiste ljubljanskega Tivola. S to zmago so se še bolj utrdili na prvem mestu.

TRIGLAV : MLADOST 6:4

Ljubljana, ZHL B Triglav : Mladost 6:4 (1:1, 0:2, 5:1) Hala Tivoli gledalcev 200 sodnika Kaltnekar (Ljubljana) Višter (Jesenice).

Strelci za Triglav Gros 2, Komočar, Koleča, Kovač in Nadižar po 1.

V prvih dveh tretjinah so gostje presenetili favoriziranega Triglava. Toda v zadnji jim je pošla sapa in Kranjčani so zlahka prišli do novih točk.

Parti prihodnjega kola, skupina A (11. januar): Olimpija : Slavija, Medveščak : Jesenice, skupina B: INA : Triglav, Kranjska gora : Celje, Mladost : Tivoli.

Končano je predtekmovalje mladincev v skupini A. Prvo mesto so brez poraza osvojili mladi hokejisti Kranjske gore, na 2. mestu pa so Jeseničani. V zadnjem kolu predtekmovalja je 1. na lestvici Kranjska gora visoko premagala kranjski Triglav, Jeseničani pa so bili uspešni v igri s Tivolijem.

Izidi: Kranjska gora : Triglav 29:0 (11:0, 8:0, 10:0), Jesenice : Tivoli 9:5 (3:0, 3:1, 3:4).

-dh

smučarski teki

Tudi druga tekma za Kalana

Ceprav je prireditev zaradi slabe snežne razmere moral prestaviti tekaško tekmovalje za memorial Prešernovega bataljona na Pokljuki v Kranjsko dolino, je na tem pomembnem tekmovalju nastopilo nad 230 tekmovalcev in tekmovalk iz 17 klubov. Odlična organizacija, dobro pripravljene proge, saj je startalo vse, kar v tem smučarskem sportu kaj pomeni od najmlajših do članov. Pri članih je domačin Gorjan potrdil odlično formo in v letošnji se-

zoni lahko od njega pričakujemo dobre rezultate.

Rezultati — mlajše pionirke (3 km): 1. Delač Polet-Skrat 10:47,0, **mlajši pionirji (3 km):** 1. Plestenjak Fužinar 8:52,0, 3. Katrašnik Triglav 9:30,6, **starejše pionirke (3 km):** 1. Bešter (Triglav) 9:37,2, 3. Jurevič (Gorje) 10:03,7, **mlajši mladinci (4 km):** 1. Berce (Alples) 17:16,7, 2. Kranjc (Lovrenc) 17:30,4, 3. Krežan (Alpes) 17:50,6, **starejše mladinci (4 km):** 1. Šporčić (Polet) 19:41,3, 2. Fister (Triglav) 20:17,5, **starejši mladinci (5 km):** 1. Kordež (Plamen) 21:54,6, 2. Nastran (Alpes) 22:35,1, **mlajši člani (10 km):** 1. Djuričić (Jesenice) 32:35,2, 2. Pokljukar (Gorje) 53:41,2, 3. Kavčič (Triglav) 33:51,0, **članice (10 km):** 1. Kordež (Triglav) 38:07,8, 2. Pavlič (Lovrenc) 39:34,7, 3. Bešter (Triglav) 39:34,7, **člani (12 km):** 1. Kalan (Gorje) 42:03,3, 2. Jelenc (Triglav) 43:27,1, 3. Dornik (Olimpija) 43:48,6, 6. Solar, 7. Rebersak (oba Triglav), 8. Burger (Gorje), 9. Jelenc, 10. Fajfar (oba Alpes).

Letošnji memorial Prešernove brigade je v ekipni konkurenci osvojila ekipa organizatorja TVD Partizan Gorje. J. Ambrožič

Mežica : Bled 3:1

V nadaljevanju slovenske moške odbojarske lige so Blejčani v gosteh morali priznati premoč Mežici, Kamničani pa Gaberju. V ženski ligi pa so Jeseničanke izgubile tekmo na Ravnah z domačinom Fužinarjem.

Izidi moški: Mežica : Bled 3:1, Gaberje : Kamnik 3:0, ženske Fužinar : Jesenice 3:0.

Parti prihodnjega kola, moški: Bled : Gaberje, Jesenice : Branik, Kamnik : Bovec, **ženske:** Jesenice : Branik.

-dh

»Samorastnik« na Gorenjskem

Atletski klub Triglav je edina atletska organizacija na Gorenjskem

senice, Radovljica, Tržič in Kamna gorica so mesta, iz katerih se vozijo mladi na treninge, v Kranj, in to vsak dan, ker je trening vezan na rekvizite, atletske steze in stalno prisotnost trenerja. Poleg tega je dal klub vsem srednjim šolam možnost, da svoje dijake pošljejo na treninge k atletskega kluba, ker bo počasi vsa atletska dejavnost v prvi vrsti usmerjena v osnovnošolsko in srednješolsko atletiko. Za razvoj atletike v Kranju je zelo pomembno tudi, da je atletska sodniška organizacija zelo dobra. Zbor atletskega sodnikov prireja vsako leto tečaj za nove sodnike, tako da se vsako leto število povečuje, kar je zelo spodbudno, če vemo, da večja atletska prireditev zahteva tudi 50 sodnikov.

Problem, ki vedno bolj stopa v ospredje, pa je kranjski stadion. Stadion je začel kazati potrebo po obnovitvi. Predvsem tribuna in prostori pod njo ne ustrezajo več zahtevam razvoja športa v Kranju. V polletnih mesecih, ko se na stadionu odvijajo nogometne tekme, je pereč problem, ki marsikdaj po nepotrebnem razburja duhove — prostor za tekmovalce. Število garderob je premajhno. Ravno tako so tudi kopalnice ostale skorajda brez prh, ki so nujno potrebne, in ogrevanih naprav. Problem se pokaže v zimskem času, ko je temperatura v kopalnicah zelo nizka in tako marsikdaj vzrok prehladov in nepotrebnih bolnišnic. Razvoj atletike je prinesel spremembo tudi pri atletskega stezah. Vsa večja tekmovalja se danes odvijajo na stadionih, ki imajo tekašče iz umetne mase. Idealna lega kranjskega stadiona in odlični zrak bi Kranju zagotovila še več velikih tekmovalj. Zato bi bilo potrebno razmišljati o modernizaciji naprav. Velenje npr. je v letošnjem letu renovaliralo svoj stadion. Za novo prevleko so dali 130 starih milijonov din. V Kranju, kjer bi bilo lahko 8 stez (olimpijska norma), kjer je kanalizacija urejena, bi bili stroški približno enaki. S tem pa se pojavi možnost, da bi v Kranju priredili tudi večjo prireditev kot pa je vsakoletni miting v počastitev občinskega praznika. Seveda pa je zato potrebno razumevanje širše družbene skupnosti. Matevž Kleč

Atletika kot ena najlepših športnih dejavnosti ima na Gorenjskem že lepo zgodovino. Pred vojno in po njej so mnogi želeli, da bi se razvila v množičen šport. V Kranju je bil leta 1956 ustanovljen atletski klub Triglav. Takratni predsednik Anton Lasič je z idejo o atletiki navdušil ostale ljubitelje atletike v Kranju in od takrat do danes je atletika v Kranju privabila veliko mladih. Na Gorenjskem je bila atletika dolgo časa razvita tudi v Kamni gorici, na Bledu, Jesenicah in po manjših krajih. Vendar je povsod njena dejavnost zamrla.

Kranj nima pokrite dvorane, kjer bi se v zimskem času lahko treniralo. Zato atlete, ki imajo na Gorenjskem zaradi pokrajine zelo dobre pogoje za zunanje treninge v naravi, srečate pozimi in poleti v gozdovih proti Preddvoru in Brniku. Delo tudi v dežju, snegu ali lepem vremenu se obrestuje tako v atletiki kot pri drugih športih. Individualni nastopi v športu zahtevajo veliko več truda kot pri skupinskih igrah. Zato se vsak zaveda, da je odvisen sam od sebe in od svojega dela na treningih.

Stadion Stanka Mlakarja je center atletike. Tukaj se odvija življenjska »samorastnik«, ki svoje mladostne sanje po uspehih zaupajo trenerjem in potem skupno gradita nadaljnjo pot.

Današnja generacija atletov se zaveda, da nadaljujejo verigo uspehov, ki so jih pred njimi dosegali že drugi in od teh se je najvišje povzpeli

Polde Milek, ki je dosegel čast, da je potoval na olimpijske igre v Mehiko. Atleti Triglava so v letošnjem letu zopet dokazali, da so kvaliteta po krajši krizi zopet dviga. Osem atletov je bilo v slovenski mladinski reprezentanci, kar je velik uspeh. Toliko predstavnikov je imela samo še ljubljanska Olimpija, ki pa ima glede na finančne in druge pogoje veliko boljše možnosti za razvoj atletike. Trije stalni člani državne reprezentance: Paplerjeva pri članicah, Horvatova pri mladinkah in Ravnikar pri mladincih so potrdili pravilno usmeritev uprave kot atletov, da je treba začeti delati pri široki množici pionirjev v šolskih športnih društvih in kasneje po selekciji z resnim delom kot mladinec nadaljevati s treningom v klubu.

Atletski klub Triglav ima v svojih vrstah sedem honorarnih trenerjev. Razveseljivo je, da so skoraj vsi zrasli iz vrst atletov, da so seznanjeni s problemi, ki tarejo atletiko v Kranju. Poleg tega so se tudi posamezniki odločili, da svoj študij nadaljujejo na Visoki šoli za telesno kulturo v Ljubljani. V času, ko se povsod govori, da je atletskega trenerjev premalo, je to v Kranju rešeno. Večje število trenerjev je dobra investicija za bodočnost, ker se vsi zavedamo, da je delo dveh, treh trenerjev danes skoraj enako ničli, pri takšni množici učencev in dijakov v Kranju.

Atletski klub Triglav ima v svojih vrstah atlete iz širše Gorenjske. Je-

F. Mesec novi rekorder poključke skakalnice

Osemdeset skakalcev iz desetih klubov se je letos že drugič pomerilo v meddruštvenem tekmovalju na 50 in 30-m skakalnici na Pokljuki. Nedeljska prireditev je ob ugodnih snežnih razmerah lepo uspela, videli smo nekaj lepših skokov, pa tudi dolžine so bile sorazmerno zelo lepe. Med člani se je najbolje izkazal Franci Mesec, ki je s skokom 49,5 m postavil nov rekord poključke skakalnice in osvojil prvo mesto. Pohvaliti velja še veterana Bogataja, ki je bil drugi. Premagala sta vse nastopajoče člane B skupine državne reprezentance, kar je nedvomno za oba lep dosežek za uvod v novo sezono. Med mladinci je bil spet daleč najboljši ljubljanski Kajzer. Razveseljivo je, da se je v deseterico najboljših starejših mladincev z Gorenjske uvrstilo kar sedem skakalcev.

Bolj kritično je stanje v skupini mlajših mladincev, kjer med najboljšimi ne najdemo predstavnikov gorenjskih klubov. Med pionirji je prvo mesto pripadlo Ilirijanu Podjedu, na drugo oziroma tretje mesto pa sta se uvrstila Kranjčana Bizjak oziroma Bevc.

Rezultati: ČLANI: 1. Mesec 222,9 (46,5, 49,5), 2. Bogataj (oba Triglav) 222,3 (48, 46), 3. Ribnikar (Križe) 221,9 (45,5, 45,5), 4. Kotar (Ilirija) 218,0 (46,5, 46,5), 5. Brenkuš (Triglav) 211,7 (45, 44,5), 7. Cimžar (Triglav) 198,4 (43,5, 42,5), 8. Poljanek (Ziri) 194,4 (42,5, 43,5), 10. Prešeren (Jesenice) 186,3 (43, 43,5).

STAREJSI MLADINCI: 1. Kajzer (Ilirija) 226,7 (49, 48), 2. Justin (Jesenice) 212,8 (48,5, 46), 3. Demšar 210,7 (45, 44,5), 4. Jenko (oba Križe) 204,3 (45, 44), 5. Burjak (Ziri) 202,2 (43, 43,5), 6. Finžgar (Triglav) 198,5 (44, 44), 7. Rožič (Jesenice) 197,3 (44, 42,5), 8. Zelnik (Triglav) 188,0 (42, 43,5).

MLAJŠI MLADINCI: 1. Bogataj 207,3 (45, 46,5) in Anžel (oba Ilirija) 207,3 (45,5, 43,5).

30-m skakalnica — MLAJŠI MLADINCI: 1. Langus 195,0 (29, 28,5), 2. Prešeren (oba Jesenice) 194,0 (30, 30), 4. Benedik (Triglav) 184,0 (28,5, 29), 6. Grlic (Triglav) 171,0 (26,5, 26,5); **STAREJSI PIONIRJI:** 1. Podjed (Ilirija) 189,5 (29,5, 29,5), 2. Bizjak (Triglav) 189,0 (28,5, 28,5), 3. Bevc (Triglav) 180,0 (27,5, 27,5), 6. Sink (Triglav) 172,5 (26,5, 27), 8. Globočnik 162,0 (25,5, 26,5), 9. Vesel (oba Triglav) 153,5 (25,5, 25,5); **MLAJŠI PIONIRJI:** 1. Loštrec (Logatec) 109,0 (23, 22), 2. A. Bogataj (Triglav) 105,5 (20, 24,5).

J. Javornik

Gorenjske ekipe na dnu

Gorenjski rokometiški, ki v novi sezoni tekmujejo v ljubljanski moški konski rokometni ligi, so prvi del prvenstva končali slabo. Kar štiri ekipe so se uvrstile na zadnjih mestih. V jesenskem delu prvenstva se je še najbolje odrezala ekipa Partizana iz Križe, ki je zasedla 6. mesto. V ženski konski rokometni ligi pa so rokometiške iz Kamnika na vrhu lestvice z enakim številom točk kot Krka.

Lestvica — moški:

Dobova	11	9	1	1	220:178	19
Krško	11	8	0	3	270:209	16
Slovan B	11	8	0	3	268:209	16
Brezice	11	6	1	4	292:244	13
Krka	11	6	1	4	227:211	13
Križe	11	4	3	4	179:183	11
Mokerc	11	5	0	6	184:179	10
Olimpija	11	5	0	6	210:219	10
Kamnik	11	4	2	5	216:243	10
Duplje	11	3	2	6	182:198	8
Radeče	11	2	1	8	185:250	5
Jesenice	11	0	1	10	183:295	1

Ženske:

Kamnik	9	8	0	1	181: 76	16
Krka	9	8	0	1	165: 61	16
Olimpija B	9	7	0	2	121: 90	14
Radeče	9	6	0	3	127: 98	12
Črnomelj	9	5	0	4	100: 97	10
Šešir	9	3	2	4	74: 94	8
Zagorje	9	3	1	5	101:125	7
Alpes B	9	1	2	6	90:140	4
Iskra	9	1	0	8	91:163	2
Storžič	9	0	1	8	82:189	0

S. Nič

Vitranc 21. januarja

Organizacijski komitej Pokal Vitranc se je v petek končno moral sprijazniti s tem, da mednarodni smučarski zvezi FIS s sedežem v St. Moritzu odpove tekmo v veleslalomu za svetovni pokal in za 14. pokal Vitranc. Z enakim pismom so obvestili tudi vse smučarske zveze v Evropi, Ameriki in Japonski, ki imajo svoje tekmovalce v svetovnem pokalu.

Kot je znano, bi ta veleslalomski tekma morala biti 20. decembra. Ker pa je odpovedala narava s snegom, so morali tekmo odpovedati in se poslužiti rezervnega datuma 21. januarja 1975. Če bi bil sneg, bi bil ta kranjskogorski veleslalom drugi po vrsti za točke svetovnega pokala in ljubitelji smučanja bi na delu videli res vrh svetovnega alpskega smučanja.

Rezervni datum pa organizacijskemu odboru dela veliko preglavic. Ne po organizacijski plati izvedbe, namreč je problem le, kako nastaniti 300 tekmovalcev, njihovih vodij, tehničnega osebja ter časnika. Kranjskogorci so že do sedaj dobili nad 40 tujih prijav poročevalcev ter radijskih in TV komentatorjev. Kako dobiti prostor za vse, je res problem številka ena, saj je Kranjska gora januarja razprodana, pa še semestralne počitnice so tu.

Končno pa odbor tudi po tej strani ne miruje, saj je začel že ukrepati. Že v soboto so sklicali posvet z vsemi predstavniki hotelov v Kranjski gori in okolici, saj vedo, da bo odlično organizirana tekma za svetovni pokal dobra uvertura za kandidature Kranjske gore pri izvedbi svetovnega prvenstva leta 1978. -dh

NOVOLEETNI SEJEM

NOVOLEETNI POPUST!

OD 15. - 25.12.1974
V KRANJU

V PAVILJONU BLAGOVNICE
• fužinar •

- ZAMRZOVALNE SKRINJE LTH
- KOTLI ZA CENTRALNO OGREVANJE - TAM · STADLER · BUDERUS

- RADIATORJI - AKLIMAT · GORENJE

posebna ugodnost:

TV SPREJEMNIKI · GORENJE · CENEJŠI ZA 200 000 STARIH DIN

COLOR

VELIKA IZBIRA:

- HLADILNIKI
- PRALNI STROJI
- ŠTEDILNIKI

• nakup na kredit •

• dostava na dom •

KOVINOTEHNA

GLAS 11

Torek, 17. decembra 1974

1+3

V radovljiški kino dvorani je bila v petek osrednja gorenjska proslava ob 15-letnici delavskih univerz Slovenije. O delu in pomenu teh izobraževalnih ustanov pri nas sta spregovorila Vinko Hafner in direktor jeseniške delavske univerze Mihael Cenc. Zasluznim sodelavcem, organizatorjem izobraževanja in predavateljem gorenjskih delavskih univerz so ob tej priliki podelili priznanja. Novo ustanovljena dramska skupina delavske univerze Radovljica pa je v kulturnem programu uprizorila znano slovensko veseligrilo iz čitalniških časov J. Ogrinca v Ljubljano jo dajmo. Igrico je zrežiral direktor radovljiške delavske univerze Miran Kenda, pri opremi pa je pomagalo Prešernovo gledališče iz Kranja.

Po slovesnosti smo se s tremi sodelavci delavskih univerz, ki so dobili priznanja, pogovarjali o delu in pomenu delavskih univerz v minulem obdobju.

Polde Ulaga, sodelavec pri delavski univerzi Jesenice:

»Ko sem več kot pred desetimi leti začel sodelovati pri jeseniški delavski univerzi kot predavatelj tujega jezika, so bili delovni in drugi pogoji jeseniške in tudi prenekaterih drugih delavskih univerz pri nas zelo skromni. Spominjam se, da jeseniška delavska univerza v prostorih bivše Kosove graščine ni imela ne učilnic ne drugih prostorov. Do danes so se pogoji veliko spremenili. Imamo lepe učilnice in druge prostore, vendar celotna stavba še vedno ne ustreza; treba jo bo obnoviti ali porušiti. Prepričan sem, da so delavske univerze v minulem obdobju opravile veliko delo. V prihodnje pa bi po moje morale posvetiti še večjo skrb političnemu in strokovnemu vzgajanju mladih; predvsem tisti mladini, ki si v rednem šolanju ni pridobila ustrezne izobrazbe.«

Marija Faganeli-Greif, sodelavka zveze delavskih univerz Slovenije iz Trziča:
»Mislim, da je bilo v minulem 15-letnem obdobju na malo katerem družbenem področju pri nas toliko entuziazma in tovarštva kot prav pri

delu delavskih univerz. Delavske univerze na začetku niso imele izkušenj in tradicije. Bila je le dobra volja ljudi in pripravljenost tistih, ki so delali na tem področju. Dosti smelo so se lotile izobraževanja. Vrsto let so nadomeščale vloge nekaterih današnjih medijev, kot so recimo televizija in še nekateri. Pomagale so preprostem delavcu, da si je pridobil osnovne splošne izobrazbe in kvalifikacije. Veliko so se delavske univerze ukvarjale z vzgojo staršev. Danes je prav na tem slednjem področju nastala neka vrzel. Pripravljamo se na primer na celodnevno šolo in menim, da bi bila nedvomno potrebna pri tem tudi pomoč delavskih univerz. V prihodnje pa bi morale slediti utripu gospodarskega in družbenega življenja in na tej poti pomagati delavcu.«

Jordan Blažević, sodelavec radovljiške delavske univerze:

»Možnosti za izobraževanje so bile na začetku delavskih univerz dokaj skromne. Ni bilo prostorov, ni bilo kadra. Začel sem kot sodelavec pri blejski delavski univerzi, ki se je kasneje združila z radovljiško. Že takrat smo imeli tehnično šolo — oddelek lesne stroje za zaposlene. Dve generaciji zaposlenih, predvsem iz podjetja LIP in Elana, sta si takrat pridobili strokovno izobrazbo tehnika. Od takrat do danes se je izobraževanje zelo razširilo. Trenutno sodelujem pri izvedbi številnih tečajev in seminarjev za zaposlene v podjetjih. Mislim, da bo na tem področju v prihodnje treba še marsikaj storiti; že samo ureditev ustave in osveščanje delavca narekuje v prihodnje vsestransko aktivnost in zavzetost delavskih univerz.« A. Zalar

Rešitev v obojestransko korist

Skupščina Planinske zveze Slovenije je v soboto v Kranju sklenila prodati kranjski občinski skupščini planinski postojanki na Krvavcu in Šmarjetni gori, skupščina Kranja pa bo omogočila gradnjo nove planinske postojanke na Ledinah pod severno steno Skute

Petek in sobota sta v Kranju minila v znamenju planinstva. V petek zvečer se je v dvorani občinske skupščine sestavil glavni odbor Planinske zveze Slovenije, v soboto dopoldne pa je bila v isti zgradbi izredna skupščina Planinske zveze Slovenije. Po skupščini so se delegati iz cele Slovenije preselili v dvorano kina Center, kjer je bila že peta prireditev Mladina in gore. Organiziral jo je pionirski odsek Planinskega društva Kranj. Na prireditvi, ki se jo je udeležilo skoraj 700 pionirjev in mladincev iz kranjske občine, so ekipe pionirskih planinskih odsekov odgovarjale na vprašanja iz zgodovine kranjskega Planinskega društva ter pokazale, kako poznajo gorenjsko planinsko partizansko pot. Planinci so ob tej priložnosti pripravili tudi prisrčen kulturni program.

Osrednja točka dnevnega reda seje glavnega odbora PZS kot izredne skup-

gore, ki so jih zgradili planinci s pomočjo družbene skupnosti, vendar njih upravljanju zadnja leta niso več kos. Vprašanje Krvavca in Šmarjetne gore ni novo, temveč se vleče že precej let, razen tega pa je povzročilo tudi med občani precej razprave. Vendar razgovori o obeh postojankah med Planinsko zvezo Slovenije in občinsko skupščino Kranj, pri čemer je bilo izredno aktivno tudi kranjsko Planinsko društvo, niso bili brezploдни in brezciljni. Na osnovi obojestranskega razumevanja ter želje, da se problem Krvavca in Šmarjetne gore zbrise z dnevnega reda, je bilo dogovorjeno da kranjska občinska skupščina oba objekta odkupi, za protivrednost pa finančno omogoči Planinskemu društvu Kranj gradnjo nove planinske postojanke na izredno pomembnem obsejnim področju kranjske občine. To so Ledine nad Jezerskim, pod severno steno Skute. Kranjska občinska skupščina je v letošnjem proračunu že namenila 50 milijonov starih dinarjev v ta namen. Ledine bodo postale sčasoma ne sčine je bila problematika planinskih postojank na Krvavcu in Šmarjetni

le planinsko središče, temveč tudi privlačna točka za smučarje, izletnike in alpiniste. Na Skutinem ledeniku sneg namreč le poredko zgine. Takšna rešitev je dobila polno podporo tako na seji glavnega odbora PZS kot na sobotni izredni skupščini. Razprava, v kateri so sodelovali tudi predsednik PZS dr. Miha Potočnik, predsednik kranjske občinske skupščine Tone Volčič in predsednik PD Kranj Franci Ekar, je med drugim povedala, da bo kranjska občina sedaj lahko lažje načrtovala prihodnost Šmarjetne gore in Krvavca, slovensko planinstvo pa bo dobilo novo, moderno in planinsko ter nacionalno pomembno postojanko. Če ne bi bilo obojestranskega razumevanja, so dejali v petek in v soboto, takšna pot ne bi bila izbrana. Občinska skupščina Kranj in PZS bosta sklenili posebno pogodbo, PD Kranj pa mora vsestransko preučiti gradnjo nove postojanke. Prvi, zelo pomembni koraki so bili že storjeni.

Na sobotni izredni skupščini PZS je njen predsednik dr. Miha Potočnik podelil 23 zlatih častnih znakov PZS, 11 srebrnih in 10 bronastih. Med dobitniki so tudi 5. JAHO, ki je kar trikrat osvojila Kangbačane, ter Kranjčane Cene Kranjc in Andrej Andolšek. 4. JAHO, ki je leta 1972 odšla na Makalu, pa je dobila zlati častni znak Planinske zveze Jugoslavije. Plaketi PD Kranja pa sta prejela predsednik PZS dr. Miha Potočnik in podpredsednik te organizacije, ki združuje že 130 društev s prek 80.000 člani, Tone Bučer, J. Košnjek

Jubilej turističnega društva Kranjska gora

V soboto zvečer so v telovadnici osnovne šole v Kranjski gori slovesno proslavili 70. obletnico delovanja Turističnega društva Kranjska gora. Prireditve, ki so jo s kulturnim programom popestrili domači moški pevski zbor, učenci osnovne šole, najmlajši folkloristi iz Pudukrena in folklorna skupina Dovje-Mojstrana, so se udeležili predstavniki TZS, Gorenjske turistične zveze ter predstavniki občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij Jesenic in Kranjske gore.

Predsednik društva inž. Franc Zerjav je v uvodnem govoru dejal, da je kranjskogorsko društvo med najstarejšimi v republiki in celo leto starejše od osrednje republiške turistične organizacije. TD je bilo do nedavnega (nosilec turističnega napredka kraja. V teh prizadevanjih ni bilo nikdar osamljeno. Vedno je našlo na vsestransko pomoč in razumevanje krajanov.

Franc Zvan je v živahno napisani in zgoščeni kroniki posegel v leto 1904, ko so se 4. junija zvečer na poziv župana Gašperja Lavtižarja in velikega pobornika za napredek Kranjske gore dr. Tičarja zbrali krajanji in ustanovili letoviško društvo. Ker so bili to časi hudega raznarodovanja Slovencev, je bilo novo društvo registrirano šele tri leta kasneje, in še to s skopimi besedami okrajnega glavarja, da leta »društva ne prepoveduje!« Cetrt stoletja kasneje, leta 1929, se je letoviško društvo preimenovalo v tujsko prometno društvo. Tujski promet je vztrajno naraščal in leta 1938 je bilo doseženih že več kot 100.000 prenočitev. Čeprav sta vojni prizadejali društvu hude udarce, turistična dejavnost v vasi do danes ni nikdar zamrla. Širila se je. Letos bo Kranjska gora dosegla več kot 300.000 prenočitev, število turističnih ležišč pa se je v teh letih s 100 povečalo na 3000.

Društvo je vztrajno skrbelo za komunalno urejanje kraja, in to nalogo nadaljuje skupaj s krajevno skupnostjo še danes. Proslava je izvenela v sklepih, da morajo biti kranjskogorci še naprej zložni pri nalogah za vsestranski napredek naselja, ki se razvija v vodilno zimsko in tudi letno turistično središče.

Na slovesnosti so bila 14 domačinom podeljena priznanja Gorenjske turistične zveze, srebrno in zlato odličje Turistične zveze Slovenije pa so prejeli Maks Završnik in inž. Franc Zerjav ter Tone Zidan. J. Košnjek

Priznanja za turistične delavce

V galeriji loškega gradu v Škofji Loki je bila v petek zvečer krajša svečanost, na kateri so podelili priznanja najzaslužnejšim turističnim delavcem ter najboljšim društvom v škofjeloški občini. Predstavnike republiške in Gorenjske turistične zveze, družbenopolitičnih organizacij, dobitnike priznanj ter druge goste je pozdravil predsednik občinske turistične zveze Roman Teržan.

Zlata znaka sta za uspešno 20-letno delo prejeli turistični društvi Gorenja vas in Poljane, zlate, srebrne in bronaste znake Turistične zveze Slovenije in priznanja turistične zveze občine Škofja Loka pa še številni posamezniki iz društev škofjeloške občine.

V kulturnem programu ob podelitvi priznanj je v galeriji na loškem gradu nastopil komorni zbor »Loka« iz Škofje Loke, ki ga vodi Janez Foršek. -jg

Pred delavskim domom v Kranju. — Smolo je treba nekeje stopiti, zakaj je ne bi kar na zelenici. — Foto: F. Perdan

»Smog« kot luksuzno blago

Ugotovitev, da pri nas »produciramo« vse preveč zakonov, ki so že ob rojstvu nestvarni, preživeti in ki jih po dveh, treh letih nadomestimo s komaj kaj boljšimi, ni nova. Tudi ni zrasla na Glasovem zeljniku. A zdi se, da jo še vedno preredko pogrevamo, kajti korenitih sprememb noče in noče biti: še naprej namreč spoenjamo premalo pretehtana določila, ki slovenski ali širši jugoslovanski družbeni skupnosti ponavadi bolj škodijo kot koristijo. Oglejmo si konkreten primer.

Delegati republiške skupščine naj bi v bližnji bodočnosti dobili v pretres in potrditev predlog zakona o varstvu zraka. Njegov osnutek priča, da gre v bistvu za močno omiljeno inačico podobne listine iz leta 1965, ki je doslej niso uradno prekleali. Stari dokument je bil menda pretirano strog, zato onesnaževalcev ni nihče silil, da bi ga spoštovali. Ker torej ni nikogar oviral, so nekako pozabili nanj: celih devet let se je obdržal v (formalni) veljavi.

Nismo pristojni razglabljeti, ali sta blagost oziroma ostrina vsebine lahko merilo, ki odloča o doslednosti izvajanja posameznih zakonov. Raje kritično ocenimo moč orožja, s kakršnim bomo v prihodnje vodili bitko zoper okužbo atmosfere.

Predlagatelji vidijo najučinkovitejše sredstvo v posebnem prispevku. Obremenjeval naj bi proizvajalce in potrošnike goriv, v katerih sestavu je delež žvepla višji od dveh odstotkov. V poštev prihajajo premog, kurilno olje in mazut, medtem ko so les, oglje, koks in plin izvzeti. Lepo!

Ampak zakaj bo poleg rafinerij moral dodatno seči v žep tudi občan, kriv le v toliko, da je nasedel reklami in namesto kamina ali plinskih ogreval nabavil ekonomičnejšo oljno peč? Če dobavitelji niso sposobni izpolniti postopkov izločanja kvarnih snovi, naj pač nosijo posledice sami, bi rekel nepoučeni opazovalec. Vendar stvari ne smemo poenostavljati; sleherni gospodinjstvo je dolžno plačati določeno vsoto ter pripomoči k ohranjanju normalnih, človeka vrednih življenjskih pogojev. Prav. Ni pa prav, da zakon ne pove natanko, kam in po kakšnem ključu bo odtekal zbrani denar. Sistematični nadzor in raziskave, omenjene v štirih ali petih členih, so premalo. Koliko milijonov je namenjenih modernizaciji separacijskih sistemov v rafinerijah? Čemu pisci akta niso ubrali manj vijugaste poti ter predvideli odprtje »nedotakljivih« skladov za financiranje nakupa in montaže specializiranih aparatov v proizvodnih obratih, skladov, kamor bi prizadete gospodarske organizacije odvajale ustrezen del bruto dohodka?

Skeptiki upravičeno opozarjajo, da se dokument utegne sprevreči v svoje nasprotje — vsaj dokler obstaja možnost svobodnega pretakanja sredstev v kakršnekoli »tretje« namene; postati utegne zgolj nesmiselni administrativni predpis, ki bo nevarne stranske proizvode gorenja spremljal v obdajeno luksuzno blago(!). Če zadevo obravnavamo s te plati, so zdravje glodačoji industrijski izpuhi le dobrodošli element dodatnega posega v blaginje gospodarstva in v denarnice državljanov, ne pa grozeča mra supercivilizacije dvajsetega stoletja.

Zakon o varstvu zraka, s katerim je rudarska Anglija iznad velikih mest, zlasti iznad Londona, uspešno pregnala morilski smog, temelji na povsem drugačnih izhodiščih. Preprosto prepoveduje prodajo in uporabo klasičnih oljnih peči, onemogoča razpečevanje nezadostno prečiščenih goriv ter obvezuje tovarne, da uporabljajo najmodernejše filtrirne naprave. Nobenega odstavka, ki bi oblastem zagotavljal naknadni pritok funtov, ni notri. In vendar so rezultati naravnost zavidanja vredni. Čudno, kajne? I. Guzelj

Uspela krvodajalska akcija v Trziču

V Trziču je bila 25. in 26. novembra krvodajalska akcija, ki jo je organiziral občinski odbor Rdečega križa Trzič. Zaradi dobre organiziranosti in pa zaradi pripravljenosti občanov, da dajo kri, je akcija zelo dobro uspela. Za odvzem krvi se je prijavilo kar 915 krvodajalcev, od katerih pa jih je zdravniška ekipa Zavoda za transfuzijo odklonila 75. Število vsakoletnih odvzemov krvi pa je v Trziču še večje, saj predvsem mladina daje kri ob akcijah, ki se organizirajo po srednjih šolah in na univerzi. Zato je v občini Trzič

vsako leto prek 1000 krvodajalcev. Največja zasluga za tako visoko število gre vsekakor občinskemu odboru RK, ki že nekaj let zelo uspešno deluje prek svojih osnovnih organizacij v organizacijah združenega dela in v krajevnih skupnostih. Po besedah predsednika občinskega odbora Ivana Valjavca bodo tudi prihodnje leto skrbeli za pridobivanje novih krvodajalcev. Omeniti velja tudi veliko naklonjenost organizacij združenega dela, ki so zaposlenim krvodajalcem omogočili prost delavnik za dan akcije. Marko Valjavec